

BİRİNCİ BASAMAKTA HALK SAğLIğI ÇALIŞTAYI

ÖN RAPOR

HASUDER

27 Haziran 2025 – Ankara

BİRİNCİ BASAMAKTA HALK SAĞLIĞI ÇALIŞTAYI

HASUDER Ön Rapor

Bu rapor Sağlık Bakanlığında çalışmakta olan halk sağlığı uzmanlarının wa ve telegram grupları aracılığıyla görüşleri toplanarak ve önceki yıllarda gerçekleştirilen benzer toplantı raporlarından faydalanarak HASUDER tarafından hazırlanmıştır. Rapor “Birinci Basamakta Halk Sağlığı” çalıştayında kullanılmak üzere halk sağlığı uzmanlarının görüşlerini özetlemek amacı taşımaktadır.

1. Halk Sağlığı Uzmanlarının Görev Tanımı İçin Öneriler

- Halk sağlığı uzmanları, toplumun sağlık düzeyini bilimsel yöntemlerle saptayan ve halk sağlığı programlarını yöneten bir uzman hekimdir. Bu bağlamda halk sağlığı uzmanları bölge sağlık yönetimi, epidemiyoloji ve sürveyans konularında uzmanlaşmıştır.
- Halk sağlığı uzmanları, bireysel ve tedavi edici hekimlik hizmetleri dışındaki tüm toplum yönelimli, koruyucu hekimliğe dayalı, planlayıcı ve araştırmacı konumlarda çalışabilirler.
- Halk sağlığı uzmanlarının görev alanları Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) Halk Sağlığı Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı ile uyumlu olmalıdır.
- Halk Sağlığı Uzmanları TUKMOS Halk Sağlığı Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı ile sınırları belirlenen uzmanlık eğitimleri kapsamındaki tüm alanlarda yeterliliğe ve donanımına sahiptir. Bu çerçevede toplumun sağlık ihtiyaçlarını analiz etme, öncelikli sağlık sorunlarını belirleme, buna uygun politikalar/planlar geliştirebilme, ulusal hedeflere yönelik eylem planları hazırlayabilme, sağlık uygulama ve girişimlerini koordine edip yönetebilme, gerektiğinde araştırma yaparak karar alma süreçlerini bilimsel verilerle destekleyebilme, sağlıkta eşitsizlikleri azaltmaya yönelik programlar geliştirebilme ve sektörler arası iş birliğini sağlayabilme yetkinliklerine sahiptirler.

2. Halk Sağlığı Uzmanlarının Sağlık Bakanlığının Merkez Teşkilatında Çalışabileceği Alanlar ve Bu Alanlardaki Yetki ve Sorumlulukları İçin Öneriler

- Halk sağlığı uzmanları, Sağlık Bakanlığı'nın merkez teşkilatında tüm Genel Müdürlükler, Daire Başkanlıkları ve benzer birimler dahil olmak üzere geniş bir yelpazede görev alabilirler. Ancak öncelikle Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü (HSGM) ve Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü (SGGM) altında yer alan ve koruyucu sağlık hizmetlerine odaklanan tüm daire başkanlıkları çalışma alanlarıdır. Bu daire başkanlıklarında planlama, araştırma, analiz ve politika geliştirme süreçlerinde kilit rol oynayabilir.
- Bu bağlamda halk sağlığı uzmanları, özellikle Bulaşıcı Hastalıklar, Bağışıklama, Kronik Hastalıklar, Kanser, Yaşlı Sağlığı, Kadın Sağlığı, Çocuk-Ergen Sağlığı, Çevre Sağlığı, İş Sağlığı,

Sağlık Eğitimi, Afet Sağlığı, Göçmen Sağlığı, Tütün Mücadelesi gibi daha spesifik alanlarda çalışabilirler.

- Halk sağlığı uzmanları, Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatında aldıkları kararları uygulayabilecek güç ve sorumluluğa sahip bir pozisyonda çalışmalıdırlar. Yetkileri, politika geliştirme, planlama, organizasyon, veri analizi, araştırma yönetimi ve danışmanlık gibi geniş bir alanı kapsamalıdır.
- Halk sağlığı uzmanlarının merkez teşkilatta aktif rol alması Bakanlığın mevcut planlamalarının ve politikalarının halk sağlığı bakış açısı kazanması ve uygulanabilirliğinin artırılmasına yardımcı olacaktır.
- Sağlık girişimleri ve politikaları için referans oluşturabilecek AR-GE uygulamalarında yer almalıdırlar.
- Halk sağlığı uzmanları ayrıca merkez teşkilatta Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü, Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve ilgili daire başkanlıkları, TÜSEB, Teftiş Kurulu, Saha Koordinatörlüğü gibi birimlerde çalışabilirler.

3. Halk Sağlığı Uzmanlarının Taşra Teşkilatında Çalışabileceği Alanlar ve Bu Alanlardaki Yetki ve Sorumlulukları İçin Öneriler

- Halk sağlığı uzmanları taşra teşkilatında öncelikle İl Sağlık Müdürlükleri, İlçe Sağlık Müdürlükleri (İSM), Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM), Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM) ve bağlı birimlerde başkan, başkan yardımcısı, müdür, müdür yardımcısı, birim sorumlusu veya sorumlu hekim gibi idari ve yönetsel pozisyonlarda görev almalıdırlar.
- Halk sağlığı uzmanları koruyucu sağlık hizmetleri, epidemiyoloji ve veri analizi gibi kendi uzmanlık alanlarına uygun birimlerde çalışmalı ve özellikle tedavi edici poliklinik hizmetlerinde görevlendirilmemelidir.
- Halk sağlığı uzmanlarının taşra teşkilatındaki yetki ve sorumlulukları sağlığı koruyucu, hastalıkları önleyici, erken-tanı ve sağlığı geliştirici hizmetlerde olmalıdır. Bu nedenle görevleri sağlık hizmetlerinin planlanması, organizasyonu, yürütülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi yönetsel ve stratejik süreçleri kapsamalıdır.
- Halk sağlığı uzmanları taşra teşkilatında yer alan tüm birimlerde çalışabilecek yetkinliğe sahiptir.
- Halk sağlığı uzmanlarına toplumun sağlık ihtiyaçlarını analiz edebilme, bu ihtiyaçlara uygun programları planlayarak sahaya aktarabilme, yerel sağlık verilerini kullanarak bilimsel temelli müdahaleler geliştirebilme olanağı tanınmalıdır. Sahadan elde edilen gözlemlerle yerel sağlık politikalarına yön verebilmeli ve gerektiğinde bölgesel epidemiyolojik araştırmalar yürütebilmelidir.
- Halk sağlığı uzmanlarının yönetici pozisyonlarda yer alması yerel düzeyde sağlık planlaması, saha gözetimi ve kriz yönetimi gibi kritik alanlarda etkinliği artıracaktır.

- Hastanelerde halk sağlığı uzmanları için de kadro tanımlanması yapılmalıdır. Halk sağlığı uzmanlarının öncelikli olmamakla birlikte gerekiyorsa hastanelerde görev alması, sağlık hizmetlerinin etkinliğinin ve kalitesinin ve sağlık hizmet sunumunda entegrasyonun artırılmasında önemli katkı sağlayacaktır.

4. Halk Sağlığı Uzmanlarının Sahada Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri

- Halk sağlığı uzmanları, görev tanımı belirsizliği, uzmanlık dışı işlere (özellikle tedavi edici hizmetler, aile hekimliği, acil servisler, Yabancı Uyruklular Polikliniği, defin nöbetleri gibi) geçici görevlendirme yoluyla zorlanma ile sonuçlanmaktadır. Ayrıca mobing, mesleki saygınlık eksikliği ve ekonomik dezavantajlar gibi kronik sorunlarla karşılaşmaktadır.
- Çözüm olarak görev tanımının mevzuatla netleştirilmesi ve bağlayıcı hale getirilmesi ve uzmanlık dışı geçici görevlendirmelerin engellenmesi ve ekonomik koşulların iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu alanda yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri aşığıda daha ayrıntılı olarak verilmiştir:

Yaşanan Sorunlar:

- Görev tanımının olmaması/belirsizliği. Bu alanda mevzuat eksikliği olması. Bu sorun kronik bir hal almış ve sürekli tartışma konusu olmaktadır.
- Uzmanlık alanlarının dışına çıkan, tedavi edici hizmetlerin yürütüldüğü alanlarda görevlendirilme (özellikle aile hekimliği ve benzer poliklinik hizmetlerine).
- Halk sağlığı uzmanlarının Sigara Bırakma Polikliniklerindeki koruyucu hekimlik bağlamında reçete yazabilme “yetkinliği” üzerinden tüm tedavi edici hizmetlerde görevlendirilebileceği yanlış yorumu.
- Kadroların il sağlık müdürlükleri yerine küçük ilçelere açılması ve bilgi birikiminden faydalanılamaması.
- Ekonomik olarak uzman hekimlere göre dezavantajlı konumda yer alma.
- Sağlık yönetiminde yaşanan kayırmacı atamalar.
- SİNA yetkilerinin otomatik/zorunlu açılmaması, Hıfzıssıhha kurullarında yer almasının zorunlu olmaması.
- Yöneticilerin, halk sağlığı uzmanı ile pratisyen hekimi aynı şekilde görevlendirmesi.
- Yöneticiler tarafından branşın görev tanımı ve uzmanlık alanı hakkında yeterli bilgiye sahip olunmaması.
- Halk sağlığı uzmanlarının yaptığı planlama, analiz veya araştırma önerilerinin yeterince dikkate alınmaması.
- Araştırma yapma, saha verisini değerlendirme konularında bazı yöneticilerin bu konunun önemini kavrayamaması veya bilimsel bakış açısına mesafeli durması

nedeniyle halk sağlığı uzmanlarının sadece merkezden gelen işleri uygulayan, inisiyatif kullanamayan bir pozisyona itilmesi.

Çözüm Önerileri:

- Halk sağlığı uzmanlarının görev tanımı mevzuatla belirlenmelidir.
- Keyfi uygulamalar ve görevlendirmeler engellenmelidir.
- Yönetici görevleri için halk sağlığı uzmanını ön plana çıkaracak mevzuat değişikliği yapılmalıdır.
- Daha etkin ve iyi yapılandırılmış halk sağlığı uzmanlarının işin merkezinde olduğu üniversitelerle ortak çalışan “Sağlık Eğitim ve Araştırma Bölgeleri” tanımlanmalıdır. Bu bölgelerle sınırlı tanımlanan görevlerle bir uygulama alanı yaratılabileceği, halk sağlığı uzmanının yetişmesi sürecine katkı sunabileceği, saha, bakanlık merkez teşkilatı ve akademi arasında köprü fonksiyonu görebilecek bir yapılanma mümkündür.
- Halk sağlığı uzmanlığının gelir getirmeyen branş grubundan çıkarılması, katsayı düzenlemesinin yapılması gerekmektedir.
- Halk sağlığı uzmanının mesleğini icra yetkisinin bağımsız ve özgür olması, alanıyla ilgili bilgi sistemlerine erişim hakkı ve şartının sabit olması, ilgili kurullara atanma hakkı ve şartının sabit olması sağlanmalıdır.
- Akademik kariyere ve uzmanlık eğitimine dayalı yönetici atamaları yapılmalıdır.
- Araştırma ve veri analizi süreçlerinin güçlenebilmesi için veri erişimi kolaylaştırılmalı, KVKK’ya uygun şekilde analiz imkanları artırılmalıdır.
- SİNA gibi sistemlerin yalnızca sayı bildirimi değil; tarama sonrası çıkan vaka oranlarını, bölgesel hastalık prevalanslarını gösterecek şekilde yeniden tasarlanması gereklidir.
- İllerde yapılacak saha araştırmaları için ek bütçe ve teşvik modelleri oluşturulmalıdır.
- İl Sağlık Müdürlüğü ve Hastanelerde oluşturulması gereken tüm uygun komisyon ve kurullarda halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir.
- Halk sağlığı uzmanları için birinci basamakta 4924 sayılı kanuna tabii kadroların yeniden oluşturulması gerekmektedir.

5. Yürürlükte Olan Mevzuata Yönelik Değişiklik Önerileri

- Mevzuattaki sorunlar, özellikle görev tanımı belirsizliği, uzmanlık dışı görevlendirmeler ve yöneticilerin keyfi uygulamalarına karşı net ve bağlayıcı hükümlerin olmamasıdır. Önerilen değişiklikler arasında, halk sağlığı uzmanlarının görev, yetki ve sorumluluklarının TUKMOS’a uygun olarak açıkça ve bağlayıcı bir şekilde tanımlanması, idari pozisyonlarda öncelikli atanmalarının yasal güvence altına alınması, uzmanlık dışı işlerin (özellikle tedavi

edici hizmetler ve defin nöbetleri gibi) kesinlikle yasaklanması ve liyakat temelli atamaların sağlanması yer almaktadır.

- Yürürlükte olan mevzuatta halk sağlığı uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları açık, net ve bağlayıcı şekilde tanımlanmalıdır.
- Halk sağlığı uzmanı bulunan yerlerde, özellikle koruyucu sağlık hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi gibi görevlerde bu uzmanların görevlendirilmesi gerektiği açıkça belirtilmelidir.
- İlçe sağlık müdürlüklerine bağlı entegre hastaneler, göç sağlığı birimleri ve yabancı uyruklu poliklinikleri gibi hasta muayenesine dayalı hizmetlerde, halk sağlığı uzmanlarının görevlendirilmesi engellenmelidir.
- Yönetimde halk sağlığı uzmanına yer verilmesine yönelik cesaretlendirici değişiklikler, yönetici görevleri için halk sağlığı uzmanını ön plana çıkaracak mevzuat değişikliği yapılmalıdır.
- Halk sağlığı uzmanlığı gelir getirmeyen branş başlığı altından çıkarılmalıdır.
- Poliklinik yapılan Verem Savaş Dispanseri vb yerlerde görevlendirilecekse de koordinatörlük, yöneticilik pozisyonlarında değerlendirilmelidir.
- Halk sağlığı uzmanlarının koruyucu sağlık hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesindeki yetkileri; veri paylaşımı ve analizine erişim süreçleri; halk sağlığı uzmanlarının araştırma yürütme, bölgesel epidemiyolojik değerlendirme yapma ve yerel strateji geliştirme sorumlulukları; illerde ve ilçelerde yapılacak araştırmalar için bütçe desteği ve teşvik mekanizmalarına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.
- Halk sağlığı uzmanlarının ekonomik olarak uzman hekimlere göre dezavantajlı konumu giderilmeli, katsayı düzenlemesi yapılmalıdır.
- TSM yönetmeliği madde 6'da yer alan "tercihen" ifadesi kaldırılmalıdır.
- Halk sağlığı uzmanının ilçe sağlık müdürlüğü ve başkanlık/müdürlük gibi yöneticilik alanlarında görev almamayı tercih ettiği durumlarda ve sözleşmeli yöneticilik istihdamının devam etmesinin düşünülmesi halinde halk sağlığı uzmanları için mevzuatta en düşük çalışma pozisyonu olarak uzman yardımcısı görevi tanımlanmalıdır.
- İdari amirin, halk sağlığı uzmanının hangi işi yapacağı ile ilgili bir inisiyatifinin olmayacağı şekilde mevzuat oluşturulmalıdır.
- Yönetici pozisyonunda çalışan halk sağlığı uzmanı yüzdesi il sağlık müdürlüklerinin performans ve gösterge kartlarına eklenmelidir

Ek-1: HALK SAĞLIĞI UZMANLARIYLA İLGİLİ GÖREV TANIMI

Bu bölüm 2021 Yılında yapılan HASUDER Çalıştay Raporundan Alınmıştır

Halk sağlığı uzmanının görevleri, hizmet verdikleri nüfustaki çocuklar, kadınlar, yaşlılar, çalışanlar, engelliler, göçmenler gibi kırılgan gruplar başta olmak üzere sağlık yönünden risk altındakilerin ve genel toplumun sağlık düzeyini, var olan ve gelişebilecek sorunlarını, bu sorunların nedenlerini ve toplumun sağlık gereksinimlerini bilimsel teknikler kullanarak saptamak; bireylerin ve toplumun sağlığını korumak, iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla tek sağlık anlayışı içinde insanlara, hayvanlara ve ekolojik sistemlere ilişkin politikalar geliştirerek çözümler üretmek; bu politikalarla ilgili programların ve sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde görev almak, kontrol ve değerlendirmelerini yapmak, sağlık hizmetlerinin her kademesindeki yönetimde sorumluluk almak, sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde liderlik ve yöneticilik yapmaktır.

Halk sağlığı uzmanı, bu görevlerini yerine getirebilmek için sağlıkla ilişkili diğer dallarda eğitim görüp görev alan diğer hekimlerle, meslek üyeleriyle ve halk sağlığı konularında hizmet veren bütün sektör, kurum ve meslek grupları ile işbirliği içinde bilgi kaynaklarına erişir, veri toplar ve değerlendirir; yönetimle ilgili olarak planlama, örgütleme, personeli sevk ve idare etme, yürütme, denetleme, eşgüdüm, bütçe yapma ve hizmetleri değerlendirme işlerini yapar.

Halk sağlığı uzmanı, başta Sağlık Bakanlığı, diğer bakanlıklar, yerel yönetimler ve üniversiteler olmak üzere halk sağlığı hizmeti veren her türlü kamu, özel ve sivil toplum kuruluşları ile uluslararası örgütlerde araştırıcılık, eğiticilik, savunuculuk, danışmanlık ve yöneticilik görevlerinde bulunur; koruyucu hizmetleri öncelikle sağlık hizmetlerinin sunumunda, salgınların kontrolünde, olağanüstü durumlardaki sağlık yönetiminde, çevre sağlığı hizmetlerinde, okul sağlığı uygulamalarında, halkın sağlık eğitiminde, iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarında ve halk sağlığı laboratuvarlarının işletilmesinde doğrudan görev alır.

Ek-2: HALK SAĞLIĞI UZMANLARININ ÇALIŞMA ALANLARIYLA İLGİLİ MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Bu bölüm 2021 Yılında yapılan HASUDER Çalıştay Raporundan Alınmıştır

Bu raporun amacı yürürlükteki mevzuatı gözden geçirerek halk sağlığı uzmanlarının aldıkları tıpta uzmanlık eğitimine ve HASUDER ve TUKMOS'un görev tanımlarına uygun olarak görev yapmasını sağlayacak mevzuat değişikliklerini önermektir. Bu amaçla 6 alan belirlenmiş, belirlenen alanlarda mevzuat için önerilerde bulunulmuştur:

- 1) *Halk sağlığı uzmanlarının çalışma alanlarının tanımlanması ve çalışma alanlarının dışında görevlendirilmelerinin önlenmesi*
- 2) *İl ve ilçe düzeyinde sağlık yöneticilerinin halk sağlığı uzmanları arasından atanması*
- 3) *Yönetici olan ya da taşra teşkilatının farklı düzeylerinde çalışan halk sağlığı uzmanlarının özlük haklarının düzenlenmesi, maddi kayıpların önlenmesi.*
- 4) *Halk sağlığı uzmanlarının yer alacağı komisyonların tanımlanması (Bebek Ölümü, Enfeksiyon Kontrol Komitesi vb)*
- 5) *Sağlıklı Hayat Merkezleri ile ilgili mevzuatın geliştirilmesi.*
- 6) *Yan Dal Uzmanlık çalışma alanlarının tanımlanması (Çevre Sağlığı, Epidemiyoloji, İş ve Meslek Hastalıkları)*

1)Halk sağlığı uzmanlarının çalışma alanlarının tanımlanması ve çalışma alanlarının dışında görevlendirilmelerinin önlenmesi

Halk sağlığı uzmanları aldıkları uzmanlık eğitiminin gereği topluma yönelik olarak planlanan koruyucu ve geliştirici sağlık hizmetleri uygulamalarında (aile planlaması, tütünle mücadele, obeziteyle mücadele, iş sağlığı-güvenliği vb) çalışırlar (bakınız Halk sağlığı uzmanlarının görev tanımı bölümü). Halk sağlığı uzmanları koruyucu hizmetlerin dışında genel klinik ve poliklinik hizmetlerinde (aile hekimliğine geçici görevlendirme gibi) ve adli tabiplik uygulamalarında çalıştırılmazlar çünkü uzmanlık eğitimleri bunu içermemektedir (bakınız TUKMOS). Halk sağlığı uzmanları her hekim gibi gerektiğinde (salgınlar gibi olağandışı durumlarda) pratisyen hekim olarak çalışabilir ancak bu uygulama uzun süreli ve kalıcı olarak yapılamaz.

Mevzuat Değişikliği Önerisinin Amacı: Halk sağlığı uzmanlarının aile hekimliği ve benzeri tedavi edici poliklinik hizmetlerinde ve adli nöbetlerde görevlendirilmesini önleyici maddelerin ilgili mevzuata eklenmesi.

İlgili Mevzuat:

- a) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge (2017)
- b) Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği (5 Şubat 2015)
- c) Aile Hekimliği Kanunu: Kanun No: 5258 (24 Kasım 2004)
- d) TUKMOS Halk Sağlığı Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı v.2.4 (2019)

Öneriler:

Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge "Madde 3: Tanımlar" ve Toplum Sağlığı Merkezi Ve Bağlı Birimler Yönetmeliği "Madde 4: Tanımlar" içine Halk Sağlığı Uzmanının tanımı ve yapacağı işler eklenmelidir.

Önerilen Tanım: *Halk sağığı uzmanlarının görevleri, hizmet verdikleri nüfustaki çocuklar, kadınlar, yaşlılar, çalışanlar, engelliler, göçmenler gibi kırılgan gruplar başta olmak üzere sağığı yönünden risk altındakilerin ve genel toplumun sağığı düzeyini, var olan ve gelişebilecek sorunlarını, bu sorunların nedenlerini ve toplumun sağığı gereksinmelerini bilimsel teknikler kullanarak saptamak; bireylerin ve toplumun sağığıını korumak, iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla tek sağığı anlayışı içinde insanlara, hayvanlara ve ekolojik sistemlere ilişkin politikalar geliştirerek çözümler üretmek; bu politikalarla ilgili programların ve sağığı hizmetlerinin yürütülmesinde görev almak, kontrol ve değerlendirmelerini yapmak, sağığı hizmetlerinin her kademesindeki yönetişimde sorumluluk almak, sağığı hizmetlerinin yürütülmesinde liderlik ve yöneticilik yapmaktır. Halk sağığı uzmanları koruyucu ve geliştirici sağığı hizmetlerinde uzmanlaşmış, topluma yönelik koruyucu, geliştirici sağığı hizmet sunumunu planlayan bir uzmanlık dalıdır. Halk sağığı uzmanlarının görev tanımında geçmeyen yerlerde ve tedavi edici hizmetlere ait poliklinik hizmetlerinde ve adli tabiplik uygulamalarında çalıştırılmazlar.*

Sağığı Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge; Madde 4)ç bendinde yer alan *“Bakanlık taşra teşkilatında görevli her derece ve unvandaki personel, kendi yetkileri dâhilindeki iş ve işlemlerin yürütülmesinde ve hizmet sunumunda, hasta, çalışan hakları ve güvenliği mevzuatı ilkeleri çerçevesinde, kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaksızın, performans hedeflerine uygun, etkin, verimli ve kaliteli sağığı hizmeti sunulmasını sağığılamakla görevlidir”* maddesine de *“sağığıın korunması ve geliştirilmesi hizmetleri”* eklenmelidir.

Gerekçe:

Aile Hekimliği kanunu Madde 2 ve Toplum Sağığı Merkezi (TSM) Yönetmeliği Madde 4b aile hekimini *“Kişiyeye yönelik koruyucu sağığı hizmetleri ile birinci basamak teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağığı hizmetlerini yaş, cinsiyet ve hastalık ayrımı yapmaksızın her kişiyeye, kapsamlı ve devamlı olarak, belli bir mekânda vermekle yükümlü, gerektiği ölçüde gezici sağığı hizmeti veren ve tam gün esasına göre çalışan aile hekimliği uzmanı veya Bakanlığın öngördüğü eğitimleri alan uzman tabip veya tabipler”* olarak tanımlar.

Müfredat ışığında ve birinci basamak sağığı kurumlarında (il Sağığı Müdürlükleri/il SM, İlçe Sağığı Müdürlükleri/ilçe SM, TSM, Sağııklı Hayat Merkezi/SAHAM vb) çalışan halk sağığı uzmanlarının deneyimlerinden yola çıkarak; halk sağığı uzmanı hekimin bireye yönelik tanı ve tedavi edici sağığı hizmetlerini belirli bir mekanda ve birimine kayıtlı nüfusa vermekle yükümlü aile hekimlerine vekalet etmesi beklenemez. Çekirdek müfredat temel alınarak birinci basamak sağığı kurumlarında pratisyen hekim/aile hekimisi ile halk sağığı uzmanı hekim arasındaki fark açıktır. Bireye yönelik koruyucu ve tedavi edici hizmetlerin aile hekimleri tarafından Aile Sağığı Merkezlerinde (ASM) verildiği hem aile hekimliği uygulama yönetmeliği hem de toplum sağığı hizmetleri yönetmeliğinde açık olarak ortaya konmuşsa da il-ilçe SM, TSM ve ASM’leri kapsayan karşılaştırmaya olanak verecek açıklamalar içeren yeni bir yönetmelik hazırlanmalıdır. Halk sağığı uzmanları, bir yandan kendi kurumlarında mesleki yeterlik düzeylerinin altında işlerde çalıştırılırken diğer yandan da ASM gibi görev tanımına girmeyen uygulamalar yapmaya zorlanmaktadır. Koruyucu/önleyici toplum sağığı hizmetleri ile aile hekimliği görevleri ve halk sağığı uzmanlarının çalışma yerleri daha açık tanımlanmalıdır.

2) İl ve ilçe düzeyinde sağlık yöneticilerinin halk sağlığı uzmanları arasından atanması

Kamu hizmetlerinin sürekli olarak geliştiği ve genişlediği günümüz dünyasında; kamu görevlerinin gereği gibi yerine getirebilmenin, çağdaş devlet olabilmenin tek çaresi, liyakat ilkesine dayanan bir personel yönetim sistemi kurmaktır. Liyakat sistemi ya eğitim odaklı olan Kariyer Sistemi ile ya da işin gerektirdiği kadroların belirlendiği Norm Kadro sistemi ile olmalıdır.

Mevzuat Değişikliği Önerisinin Amacı: Yerel düzeyde sağlık yöneticilerinin halk sağlığı uzmanları arasından atanmasını sağlamak

İlgili Mevzuat:

- a) Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği (5 Şubat 2015)
- b) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge
- c) Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Hizmet Birimleri ve Görevleri Hakkında Yönerge
- d) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı İdari ve Hizmet Birimleri Kadro Standartları Yönetmeliği

Öneriler:

a) Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği Madde 6'da yer alan "Toplum sağlığı merkezine, müdürlüğün teklifi ve Kurumun onayı ile bir hekim, TSM başkanı olarak görevlendirilir. Görevlendirme, tercihen aşağıdaki kişiler arasından, sıralamaya uyularak yapılır" bölümünde "tercihen" sözcüğü kaldırılmalı, bunun yerine "*Halk sağlığı uzmanının atama hakkından feragat etmesi halinde öncelik sırasına göre diğer hekimler ya da hekim yoksa diğer personel arasından atama yapılır*" ifadesi eklenmelidir.

b) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge Madde 8-9-10-11: İl-İlçe SM, Başkan-Başkan Yardımcısı görevleri bölümlerine "*görevlendirme aşağıdaki kişiler arasından, sıralamaya uyularak yapılır. Halk sağlığı uzmanının atama hakkından feragat etmesi halinde öncelik sırasına göre diğer hekimler ya da hekim yoksa diğer personel arasından atama yapılır*" ifadesi eklenmelidir. Sıralama alttaki gibi olmalıdır:

- a) Halk sağlığı uzmanı, epidemiyoloji veya çevre sağlığı yan dal uzmanı hekimler,
- b) Halk sağlığı ya da epidemiyoloji alanında doktora yapmış hekimler,
- c) Halk sağlığı ya da epidemiyoloji alanında yüksek lisans yapmış olan hekimler,
- ç) Yönetimle ilgili alanlarda doktora ya da yüksek lisans yapmış olan hekimler,
- d) Bakanlıkça ya da Kurumca onaylanmış toplum sağlığı ile ilgili alanlarda sertifikalı eğitim alan hekimler öncelikli olmak üzere diğer hekimler.

c) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge 6.madde 3. Bend içine "... Birimlerin sorumluluğu, öncelik sırasına göre halk sağlığı uzmanları, şube müdürleri, uzmanlar ve en az yüksek öğrenim görmüş diğer personel tarafından yerine getirilir" ifadesi eklenmelidir.

d) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönergeye "*Halk sağlığı laboratuvarının yönetilmesinde öncelikle halk sağlığı uzmanı görevlendirilir. Halk sağlığı uzmanının atama hakkından feragat etmesi halinde öncelik sırasına göre diğer hekimler ya da hekim yoksa diğer personel arasından seçilir*" ifadesi eklenmelidir.

e) Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Hizmet Birimleri ve Görevleri Hakkında Yönerge Madde 5'e "*Daire Başkanları en az 5 yıl çalışma deneyimine sahip halk sağlığı uzmanları arasından atanır, Halk sağlığı uzmanının atama hakkından feragat etmesi halinde öncelik sırasına göre diğer hekimler ya da hekim yoksa diğer personel arasından atanır*" ifadesi eklenmelidir.

f)Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı İdari ve Hizmet Birimleri Kadro Standartları Yönetmeliğinde geçen “sözleşmeli uzman statüsü isteyen bütün halk sağlığı uzmanlarına verilir” hükmü eklenmelidir.

Gerekçe:

TC Anayasa ve yasaları, liyakat ilkesini kısmen benimsemiş durumdadır ancak bu durum uygulamaya tam olarak yansıtılabilmemiş değildir. Sağlık Bakanlığı personel yönetimi ve atamaları, “siyasal kayırmacılığa oldukça açık ve zayıf bir liyakat sistemi” haline gelmiştir. Oysa kayırmacılık çalışanlar üzerine olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Yetersiz bir kişinin emrinde çalışmak o işe layık bir çalışan için rahatsızlık vericidir. Bu durum çalışanlarda iş yerlerinin adil olmadığı gibi bir düşünce oluşmasına yol açar. Böylece ortaya çıkan güven eksikliği, iş doyumunu, motivasyon ve performansı olumsuz etkiler.

Halk Sağlığı Uzmanları gerek TUKMOS’un kabul ettiği tanıma göre, gerekse Halk Sağlığı Uzmanları Derneğinin güncelleyerek benimsediği yeni tanıma göre sağlık alanında yönetici olmak üzere profesyonel eğitim alan bir tıpta uzmanlık dalıdır. Halk Sağlığı Uzmanlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre uzmanlık eğitimi almış olmaları, yaşanmakta olan pandemide de görüldüğü gibi uzman olmayan hekimlerden daha başarılı karar almalarını sağlamıştır. Bugünün bilgi kaynakları ile epidemiyoloji bilgisinin birleşmesi Halk Sağlığı Uzmanlarının değişen koşullarda sağlık hizmeti planlamada başarısının temelini oluşturmaktadır.

3)Yönetici olan ya da taşra teşkilatının farklı düzeylerinde çalışan halk sağlığı uzmanlarının özlük haklarının düzenlenmesi, maddi kayıpların önlenmesi.

Sağlık Bakanlığının taşra yapılanmasında halk sağlığı uzmanlarının görev alabileceği İl SM birimlerinde sorumlu olmaları durumunda İlçe SM’de ve TSM’de çalışan bir halk sağlığı uzmanına göre ek ödemede kayıpları olmaktadır. Bu durum, pek çok halk sağlığı uzmanının maddi nedenlerle İl SM birim sorumluluğu görevinden kaçınmasına yol açmaktadır.

Mevzuat Değişikliği Önerisinin Amacı: Sağlık Bakanlığı Merkez ve Taşra teşkilatında çalışan halk sağlığı uzmanlarının maddi kayıplarının önlenmesi için ek ödeme katsayılarının artırılması ve uzman kadrosundan sözleşmesinin yapılabilmesine olanak sağlanması.

İlgili Mevzuat:

- a) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge (2017)
- b) Halk Sağlığı Müdürlüğü İle Merkez Laboratuvarları Personelinin Hizmet Alanı Kadro-Unvan Katsayıları (Sağlık Bakanlığı Ve Bağlı Kuruluşları Personeline Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik

Öneriler:

İlgili mevzuatta Sağlık Bakanlığının Merkez ve taşra teşkilatında çalışan Halk Sağlığı Uzmanlarının ek ödeme katsayısının her kurumda en az 3.00 olarak tanımlanması gerekmektedir. Ayrıca halk sağlığı uzmanlarının İl SM’de birim sorumlusu olarak görevlendirildiğinde Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönergeye göre “uzman” sözleşmesinin yapılmasına ilişkin değişiklik yapılması önerilmektedir.

Gerekçe:

Halk Sağlığı Uzmanları toplumun sağlık durumunun değerlendirilmesi ve gereksinimlere göre sağlık hizmetinin planlanması konusunda eğitim almaktadırlar. Yürürlükteki mevzuatta İlçe SM'lerde çalışan Halk Sağlığı Uzmanlarının ve TSM Başkanı olan Halk Sağlığı Uzmanlarının ek ödeme katsayılarında diğer birimlerde çalışan halk sağlığı uzmanlarına göre maddi avantajları bulunmaktadır. Ancak aynı durum, toplum sağlık yönetimi açısından pek çok rolü olan İl SM'de çalışan Halk Sağlığı Uzmanları için geçerli değildir.

Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge Madde 3ğ ve 12'de "uzman" tanımı yapılmıştır. Buna göre uzman: *"Bakanlıkça belirlenen alan ve vasıflarda özel bir meslek bilgisi, tecrübe veya ihtisas gerektiren hizmetleri yürütmek üzere sözleşmeli uzman pozisyonunda istihdam edilen sözleşmeli personel"* olarak tanımlanmaktadır. Uzmanlarla sözleşme yapılmakta ve buna göre kadrolarındaki gelirlerine göre iyileşme olmaktadır. Bakanlığın taşra yapılanmasında Halk Sağlığı Uzmanlarının görev alabileceği birimlerde sorumlu olmaları durumunda, kendileriyle uzmanlık sözleşmesi yapılmazsa, ilçe sağlık müdürlüğünde çalışan bir Halk Sağlığı Uzmanına göre ek ödemede kayıpları olmaktadır.

4)Halk sağlığı uzmanlarının yer alacağı komisyon ve kurulların tanımlanması

İl ve İlçe SM düzeyinde halk sağlığı uzmanlarının yer alması gereken çok sayıda komisyon ve kurullar vardır. Ancak mevzuatın eskimiş olması ve halk sağlığı uzmanlarının sayısının giderek artması nedeniyle bu alanda yasal düzenlemelere gereksinim vardır.

Mevzuat Değişikliği Önerisinin Amacı: Halk sağlığı uzmanlarının yer alacağı komite, kurul ve komisyonların belirlenmesi.

İlgili Mevzuat:

- a) 2009/31 sayılı Bebek Ölümleri İzleme Sistemi Genelgesi
- b) 2009/17 sayılı Genişletilmiş Bağışıklama Programı Genelgesi
- c) 2008/11750 sayılı Aşı Sonrası İstenmeyen Etkiler Genelgesi

Öneriler:

- a)Bebek Ölümleri İnceleme Komisyonu'nda en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.
- b)Enfeksiyon Kontrol Komitesi'ne en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.
- c)Soğuk Zincir Komisyonu tanımlanmalı ve komisyonda en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.
- d)Hatalı Aşı Kayıt Komisyonu tanımlanmalı ve komisyonda en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.
- e)Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gibi spesifik konularda görüş belirtmek üzere oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonlarında Sağlık Müdürlüğü adına katılacak temsilcilerin öncelikli olarak Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı, Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanının olmadığı illerde Halk Sağlığı

Uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilir.

Gerekçe:

Bebek Ölümleri İnceleme Kurulu

Önlenebilir bebek ölümlerinin önlenmesi bir toplumun varlığı ve gelişimi için en can alıcı noktadır. Toplumun sürdürülebilirliği bebeklerin erişkin çağa ulaşması, üretime katkı sağlaması ve yeniden üremesiyle mümkündür. Bebek ölümleri genel olarak toplumların sosyoekonomik gelişmişliklerinin bir göstergesi olarak ele alınırlar. Bu bağlamda yaşam beklentisiyle birlikte en yaygın kullanılan sağlık göstergesi bebek ölüm hızıdır. Bu noktaların ötesinde bebek ölümleri bebeği kaybeden anne için de önemli bir manevi yük olacaktır. Kabaca bu çerçevede bebek ölümleri Halk Sağlığının kuramsal ve uygulama alanlarının en önem verdiği noktalardan birisidir.

Bebek ölümünün sağlık göstergesi olarak incelenmesi ve raporlanması Halk Sağlığının temelinde yer almasına karşın, Bebek Ölümleri İzlemi Sistemi Genelgesi'nde göre ülkemizde gerçekleşen her bir bebek ölümünün değerlendirilmesi; nedenlerinin ve nasıl önlenebileceğinin belirlenebilmesi amacıyla her ilde (İstanbul'da her ilçede) bebek ölümlerini inceleme kurulu aşağıdaki üyelerden oluşmaktadır:

1. Sağlık müdürü ya da yardımcısı
2. AÇSAP şube müdürü
3. Yataklı tedavi hizmetleri şube müdürü
4. En az 1 çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı
5. 1 kadın hastalıkları ve doğum uzmanı
6. Birinci basamak sağlık kuruluşlarında görev yapan 1 pratisyen hekim
7. Gerek görüldüğü hallerde kurul başkanı diğer uzmanlık branşlarından hekimleri de davet edebilir.

Genelgenin çıktığı 2009 yılında ülkemizde Halk Sağlığı Uzmanı sayısının az olduğu bilinmektedir. Aradan geçen yıllarda Halk Sağlığı Uzmanlarının sayısı artmıştır. Bu nedenle bu komisyonda Halk Sağlığı Uzmanlarının görevlendirilmesi bebek ölümlerinin güncel bilimsel gelişmeler ışığında incelenmesine katkı sağlayacaktır.

Soğuk Zincir Komisyonu

Aşı en önemli toplum sağlığı girişimlerinden biridir. Yaşam beklentisinin 20. Yüzyıl boyunca tüm dünyada 40 yıldan 80'lere ulaşmasında sanitasyon, sağlıklı konutun yaygınlaşmasının ardından aşılardan önemli bir katkı sağladığı bilinmektedir. Bu haliyle aşılardan sağlıklı bir biçimde son noktaya erişimi önemlidir. Sağlık Bakanlığının geçen yıllarda geliştirdiği Aşı Isı ve Sıcaklık Takip Sistemi (ATS) Genişletilmiş Bağışıklama Programı kapsamında uygulanan aşılardan son kullanıcıya sağlıklı bir biçimde ulaşmasının temelini oluşturmaktadır.

Aşılar önemli bir sağlık girişimi olmalarının yanında, bir kamu malıdır. İl Sağlık Müdürüyle protokol yaparak ATS'ye dahil olan kamu ve özel her sağlık kuruluşu bir kamu malını tüketmektedir. Bu nedenle protokole uygun olmayan kullanımlar (aşılardan uygunsuz sıcaklıkta tutulması) bir komisyon tarafından incelenmekte, aşılardan kullanılabilir olup olmadıklarına karar verilmektedir. Sağlık kuruluşundan soğuk zincir koşullarına neden uyulmadığı konusunda gönderilmiş olan bilgiler tutarlı bulunursa, kırılmaya maruz kalan aşılardan kullanılmasına, tutarsız

bulunursa disiplin incelemesine karar verilmektedir. Bu haliyle komisyonun toplum sağığı adına önemli bir görev üstlendiğı görölmektedir. Sayılan nedenlerle Genişletilmiş Bağışıklama Programı Genelgesi'nde Soğuk Zincir Komisyonu tanımlanmalı ve komisyonda Halk Sağığı Uzmanına yer verilmelidir.

Hatalı Aşı Kayıt Komisyonu

Bağışıklama uygulamaları sırasında çeşitli hatalar olabilmektedir. Bunların gerekçesi çoğunlukla iş yoğunluğudur. En yaygın hatalar aşı kaydının başvuran kişi yerine hastane bilgi yönetim sisteminde adı açık kalmış bir önceki kişiye kayıt yapılmasıdır. Ancak bazı durumlarda, hastane ve aile hekimlerinin özellikle bebeklere uygulanması aşıları yineleyen kereler uygulamalarına ya da uygulama olarak sanal kayıt yapmalarına rastlanmakta, bu durumlarda klinik değerlendirme yapmak gerekmektedir. Hatta bazı hatalı aşı kayıt bildirimleri Aşı Sonrası İstenmeyen Yan Etki Komisyonu'nun görev kapsamına girmektedir. Bu nedenle Hatalı Aşı Kayıt Komisyonu oluşturulmalı ve Halk Sağığı Uzmanlarının bu komisyonlarda da görev alması sağlanmalıdır.

Enfeksiyon Kontrol Komitesi

11.08.2005 tarih ve 25903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliğı'ne göre yataklı tedavi kurumlarında sağık hizmetleri ile ilişkili olarak gelişen enfeksiyon hastalıklarını önlemek ve kontrol altına almak, konu ile ilgili sorunları tespit etmek, çözümüne yönelik faaliyetleri düzenleyip yürütmek ve yataklı tedavi kurumları düzeyinde alınması gereken kararları gerekli mercilere iletmek üzere bütün yataklı tedavi kurumlarında enfeksiyon kontrol komitesi kurulması gerekmektedir. Yönetmeliğın 5. maddesinde enfeksiyon kontrol komitesinin teşkili belirlenmiştir. Buna göre komite aşağıda sıralanmış olan kişilerden oluşmaktadır:

- a) Yöneticinin görevlendireceğı bir başhekim yardımcısı veya dekan yardımcısı,
- b) Enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji kliniğı veya anabilim dalı temsilcisi, çocuk hastanelerinde çocuk enfeksiyon hastalıkları yan dal uzmanı, çocuk enfeksiyon hastalıkları yan dal uzmanı yoksa çocuk sağığı ve hastalıkları uzmanlık dalından, üniversite hastanelerinde anabilim dalı veya bilim dalı başkanı ya da yerine görevlendireceğı bir uzman, eğitim hastanelerinde klinik şefi veya koordinatör şef ya da yerine görevlendireceğı bir uzman, diğer yataklı tedavi kurumlarında ise, yönetici tarafından görevlendirilecek bir uzman,
- c) Dahili tıp bilim dallarından tercihen iç hastalıkları uzmanı; üniversite hastanelerinde anabilim dalı başkanı ya da yerine görevlendireceğı bir uzman, eğitim hastanelerinde klinik şefi veya koordinatör şef ya da yerine görevlendireceğı bir uzman, diğer yataklı tedavi kurumlarında ise, yönetici tarafından görevlendirilecek bir uzman,
- d) Cerrahi tıp bilim dallarından tercihen genel cerrahi uzmanı; üniversite hastanelerinde anabilim dalı başkanı ya da yerine görevlendireceğı bir uzman, eğitim hastanelerinde klinik şefi veya koordinatör şef ya da yerine görevlendireceğı bir uzman, diğer yataklı tedavi kurumlarında ise, yönetici tarafından görevlendirilecek bir uzman,
- e) Mikrobiyoloji ve klinik mikrobiyoloji laboratuvarı temsilcisi,
- f) Başhemşire veya hemşirelik hizmetleri müdürü,
- g) Enfeksiyon kontrol hekimi,
- h) Enfeksiyon kontrol hemşiresi,
- i) Eczane sorumlusu,
- j) Hastane müdürü

Yönetmeliğin 2. maddesinde kapsamın yataklı tedavi kurumları olduğu belirtilmiş olmakla birlikte bu durum komiteye hastane dışından bir halk sağlığı uzmanı görevlendirmenin önünde bir engel değildir.

5)Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM) ile ilgili mevzuatın geliştirilmesi.

Sağlıklı Hayat Merkezleri topluma yönelik sağlığı koruyucu ve geliştirici sağlık hizmetleri sunduğu için halk sağlığı uzmanlarının çalışacağı ve Merkez sorumlusu olabileceği kurumlardır.

Mevzuat Değişikliği Önerisinin Amacı: SHM'lerle ilgili mevzuatın geliştirilmesi, SHM birim sorumlusunun özlük kazanımlarının da tanımlanarak Halk Sağlığı Uzmanı görevi olarak tanımlanması.

İlgili Mevzuat:

- a) Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği (5 Şubat 2015)
- b) Kamu Sağlık Tesisleri Ruhsatlandırma Yönetmeliği (R.Gazete No: 30894 tarih 20.9.2019)
- c) Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Personeline Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik

Öneriler:

- a) SHM sorumlu hekimi halk sağlığı uzmanıdır. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli sorumlu olabilir.
- b) Toplum sağlığı Merkezi ve bağlı birimler Yönetmeliğinde Madde 4'e SHM sorumlu hekimliği kavramı eklenmelidir.
- c) Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Personeline Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik'in Ek-2'sinde yer alan Halk Sağlığı Müdürlüğü İle Merkez Laboratuvarları Personelinin Hizmet Alanı Kadro-Unvan Katsayıları SHM birimi sorumlu hekimi ifadesi eklenmeli ve halk sağlığı uzmanlarına özel bir katsayı (3.00) belirtilmelidir.
- d) Kamu Sağlık Tesisleri Ruhsatlandırma Yönetmeliği Bölüm II'de Birinci Basamak Sağlık Tesisleri başlığında SHM birimden ziyade ayrı bir merkez gibi geçmektedir. Bazı illerde TSM ile iç içe bazı illerde farklı binalarda olabilen ve birinci basamak hizmetlerinde Aile Sağlığı Merkezlerinde sağlanamayan birinci basamak sağlık hizmetlerinin verilmesi ya da desteklenmesi şeklinde planlanmış SHM'ler için; ayrı bir mevzuat oluşturulması gerekmektedir. SHM içindeki bazı birimler için de yine hekim tercihleri halk sağlığı uzmanı üzerinden ifade edilmelidir (KETEM, ÇEKÜS birimi vb). Bu konuda ek bir mevzuat çalışmasına ihtiyaç vardır.

Gerekçe:

SHM'ler Halk Sağlığı Uzmanlarının mesleki becerilerini pratik olarak uygulayabilecekleri önemli bir merkezdir. Ancak SHM'lerle ilgili mevzuat yeterli değildir. Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği'nin tanımları içeren dördüncü maddesinin "m" bendi SHM birimini tanımlar. Buna göre SHM birimi; aile ve toplum sağlığı merkezlerinin sunmuş olduğu birinci basamak sağlık hizmetlerini güçlendirmek, bu hizmetlere ulaşımı kolaylaştırmak, sağlığa yönelik risklerden birey ve toplumu korumak ve sağlıklı yaşam tarzını teşvik etmek amacıyla oluşturulan birim olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliği 41. Maddesinde; SHM biriminin topluma yönelik görevleri olarak;

- a) Sağlıklı beslenme danışmanlığı yapmak, obezite tanısı alan kişilere sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite konularında, bireysel beslenme danışmanlığı dâhil olmak üzere bilgi, eğitim ve danışmanlık hizmetlerini vermek,
- b) Sağlıklı bireylerde kişilerin fiziksel aktivitelerini düzenlemek ve hareket kabiliyetlerini artırmak için bireye özel fiziksel aktivite ve egzersiz programlarını planlamak ve uygulamak,
- c) Sağlıklı bireylerin; kronik hastalıklar ve risk faktörlerinin önlenmesi ve kontrolüne yönelik bireysel danışman faaliyetleri, grup danışmanlık hizmetleri ve farkındalık eğitimlerini yürütmek, sağlıklı yaşlanma danışmanlığı yapmak,
- ç) Bireylerin kendi hastalıklarını tanıyabilmeleri, bulguları belirleyebilmeleri ve kendileri için iyi olduğunu düşündükleri kararları alabilmeleri için sağlık okuryazarlığı hizmetlerini vermek,
- d) Kadın ve üreme sağlığı ile KETEM faaliyetlerine yönelik hizmetleri yürütmek,
- e) Koruyucu ruh sağlığı, sigara bırakma, çocuk gelişimi, sosyal hizmet, risk grupları danışmanlığı gibi psiko-sosyal destek faaliyetlerini yürütmek,
- f) Ağız diş sağlığı, okul sağlığı, teşhis ve tedaviye yönelik laboratuvar ve görüntüleme, pansuman ve enjeksiyon gibi destek hizmetlerini sunmak,
- g) Bölgesindeki enfeksiyon kontrol hizmetlerini yürütmek,
- ğ) Bakanlıkça veya Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yürütmek” şeklinde açıklanmıştır.

Hemen tüm maddeler Halk Sağlığı Uzmanının saha becerisinin kullanılabileceği alanlar gibi görünmesine karşın birimin sorumlusunun kim olduğu tanımlanmamış, yapılandırılması netleştirilmemiştir.

6)Yan Dal Uzmanlık çalışma alanlarının tanımlanması (Çevre Sağlığı, Epidemiyoloji, İş ve Meslek Hastalıkları)

Halk sağlığı uzmanlarının çevre sağlığı ve epidemiyoloji alanlarında yan dal uzmanı olmalarına karşın Sağlık Bakanlığı içindeki görev yerleri ve tanımları açık değildir. Bunun yanında iş ve meslek hastalıkları uzmanlarının görev yerleri ve tanımları nispeten daha belirlidir. Meslek hastalığı tanısı koymaya yetkili hastanelere görevlendirilmekte ve meslek hastalığı poliklinik hizmeti vermektedirler. Ancak iş ve meslek hastalıkları yan dal uzmanı olan halk sağlığı uzmanlarının da kendi istekleri dışında ana dallarında görevlendirilerek meslek hastalığı poliklinik hizmeti verememeleri de söz konusu olabilmektedir.

Mevzuat Değişikliği Önerisinin Amacı: Çevre sağlığı, iş ve meslek hastalıkları ve epidemiyoloji yan dal uzmanlarının görev tanımlarının ve çalışma yerlerinin belirlenmesi.

İlgili Mevzuat:

- a) Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma Standartları Belirleme Sistemi (TUKMOS) Çevre Sağlığı Uzmanlığı v.2.4. 2019
- b) Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği (25.11.2014 ve 29186 s Resmî Gazete)
- c) Yüksek Çevre Kurulu ve Mahalli Çevre Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik (03.08.2013 tarih ve 28727 Sayılı Resmî Gazete)
- d) “Bulaşıcı Hastalıklar İle Mücadele Rehberi” Sağlık B 2018/22 nolu Genelge eki
- e) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge (2017)

Öneriler:

I)Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanlığı:

- a) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge içinde “Madde 3: Tanımlar” içine “Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı” tanımı eklenmelidir. İl SM’lerde “Çevre Sağlığı Birim sorumlusu öncelikli olarak Çevre Sağlığı yan dal uzmanı, Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde Halk Sağlığı Uzmanı ve Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilir” şeklinde sıralama olmalıdır.
- b) Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gibi spesifik konularda görüş belirtmek üzere oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonlarında İl SM adına katılacak temsilcilerin öncelikli olarak Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı, Çevre Sağlığı Uzmanının olmadığı illerde Halk Sağlığı Uzmanı olması mecburiyeti getirilmelidir.
- c) İl Bulaşıcı Hastalık Danışma Komisyonları için Sağlık Bakanlığı'nın 2018/22 nolu Genelge eki Bulaşıcı Hastalıklar İle Mücadele Rehberi'nde “Komisyonda Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkan Yardımcısı, Bulaşıcı Hastalıklar Birim Sorumlusu, Çevre Sağlığı Birim Sorumlusu, tercihen üniversitelerden halk sağlığı uzmanı, enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji uzmanı ile il içinde tercihen epidemiyoloji uzmanı olmak üzere Bakanlığımızca düzenlenen temel epidemiyoloji eğitimlerini almış personel yer alacaktır” ifadesi yer almaktadır. Rehberdeki bu bölüme “Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanının olduğu illerde Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanının bu komisyonda yer alması sağlanacaktır.” ifadesi eklenmelidir.
- d) Mahalli Çevre Kurulları'nda İl SM temsilcisi olarak Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı olması, Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanının olmadığı illerde Halk Sağlığı Uzmanı olması mecburiyeti getirilmelidir. Kurul yapılarının gözden geçirilerek sadece imza yetkisi olan temsilcilerin değil, öncelikli olarak Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı veya Halk Sağlığı Uzmanlarının danışman statüsünde kurullara katılması sağlanmalıdır.

Gerekçe:

Günümüzde nüfus, bilgi-iletişim, teknoloji ve üretim çeşitliliği çevrenin çok değişmesine, hava, su, toprak ve besinlerin kirlenmesine yol açmıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yaşayan herkes, çevresel tehlikelere su, hava ve yiyeceklerle veya doğrudan temas yoluyla maruz kalmaktadırlar. Bu nedenle, çevre sağlığı tıbbın ve halk sağlığının en önemli alanlarından biri haline gelmiştir. Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanlığının multidisipliner bir perspektifle çevrede sağlığı etkileyebilecek durum ve olayları insanlar, canlılar ve ekosistem açısından değerlendiren bir tıpta yan dal uzmanlığı olması sebebiyle mevzuatta bazı değişikliklere ihtiyaç duyulması gündeme gelmiştir. Ayrıca Sağlık Etki Değerlendirmesi (SED) mevzuatında da öncelikli olarak Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı, Çevre Sağlığı Uzmanının olmadığı illerde Halk Sağlığı Uzmanının Etki Değerlendirme sürecinde aktif görev alması sağlanmalıdır.

Çevre sağlığı ile ilgili birçok konu, mevzuata göre Sağlık Bakanlığının yetki alanının dışında kalmış durumdadır (Gürültü, atık yönetimi, hava kirliliği, gıda güvenliği vb.). Çevre Sağlığı Uzmanı bu konularla ilgili olarak yetki sahibi bakanlıklarla (Tarım ve Orman- Çevre ve Şehircilik) koordinasyon sağlama veya ilgili bakanlıklarda çalışma şeklinde görevi alabilir.

DSÖ'nün tanımına göre SED bir politikanın, programın veya projenin belirli bir nüfus üzerindeki, özellikle de savunmasız veya dezavantajlı gruplar üzerindeki potansiyel sağlık etkilerini

değerlendirmek için kullanılan pratik bir yaklaşımdır. SED sürecinde karar vericiler ve paydaşlar için, teklifin olumlu sağlık etkilerini en üst düzeye çıkarmak ve olumsuz sağlık etkilerini en aza indirmek amacıyla öneriler geliştirilir. Bu süreç, demokrasi, hakkaniyet, sürdürülebilir kalkınma ile kanıtların ahlaki kullanımı ilkelerine dayanmaktadır. Ülkemizde SED adına henüz bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Dünyadaki örneklerinden yola çıkılarak bu konuda mevzuat geliştirilmesi önceliklendirilmelidir. Kent plancıları, başta çevre sağlığı ve halk sağlığı uzmanları olmak üzere sağlık çalışanları ile sosyal çalışmacılar etki değerlendirme süreçlerine katılmalıdır.

II)Epidemiyoloji Yan Dal Uzmanlığı:

Epidemiyoloji yan dal uzmanı toplumsal olarak sağlık düzeyini inceleme ve değerlendirme teknikleri üzerine eğitim almış bir halk sağlığı veya enfeksiyon hastalıkları uzmanıdır. Bu yetkinlikleriyle toplumsal düzeyde sağlık düzeyinin değişimini belirli göstergelerle inceler.

Öneri:

Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Çalışma Usul ve Esasları Yönergesinde birim sorumlusunun Epidemiyoloji Uzmanı olduğu Epidemiyolojik Değerlendirme Birimi kurulması. Bu birim:

- a) İlde toplanan halk sağlığına ilişkin ölüm nedenleri, bulaşıcı hastalık surveyansı, bulaşıcı olmayan hastalık kayıtları, sigarayı bırakma polikliniği verilerini toplar, üçer aylık aralıklarla ve yıllık olarak İl Sağlık Müdürüne rapor olarak sunar.
- b) İl Sağlık Müdürlüğü birime Halk Sağlığı Uzmanı ve Veri Hazırlama Kayıt İşletmeni görevlendirir.
- c) Bulaşıcı Hastalıklar, Aşı Programları, Tübeerküloz, Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat, Tütün ve Madde Bağımlılığı Mücadele, Çocuk Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı, Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar, Toplum Sağlığı ve Göç Sağlığı birimlerinden belirlenen birer çalışan birime haftanın bir iş günü birimde görevlidir ve kendi biriminin verilerini raporlama usulüne uygun olarak aktarır.
- d) Epidemiyoloji uzmanları liderliğinde Epidemiyolojik Değerlendirme Birimi Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, bölgesel kalkınma ajansları gibi ulusal ya da Avrupa Birliği gibi uluslararası fon sağlayan kuruluşların kamu yönetimi ile ilgili akademik gelişim sağlayacak fonlarına İl Sağlık Müdürlüğü'nün proje üretmesine öncülük eder.

Gerekçe:

Sağlık Bakanlığında taşra örgütlenmesinin görevleri dikey dağıttığı, bu dağılımın da birimler arasında etkin koordinasyon olmadığında kopukluklara neden olabileceği görülmektedir. Epidemiyoloji uzmanı, yeni kurulacak bir birim altında koordinatör birim rolü üstlenirse, İl Sağlık Müdürüne kritik karar alma süreçlerinde yararlı olacaktır. Sağlık Bakanlığı Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge incelendiğinde, Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı birimlerinden Toplum Sağlığı ve Eğitim Hizmetleri Birimi, Göç Sağlığı, Bulaşıcı Hastalıklar, Tübeerküloz, Aşı Programları, Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar, Çocuk, Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı, Ruh Sağlığı, Kanseri gibi birimlerin izlemekle görevli olduğu epidemiyolojik göstergelerin değerlendirilmesinde ve eşgüdümünde rol alabilir. İlin ek araştırma ihtiyacının belirlenmesinde özellikle üniversitelerden yapılan taleplerin bu alan yönlendirilmesinde rol oynar. Bakanlığın merkezi olarak planladığı çalışmaların il düzeyinde doğru ve güvenilir biçimde uygulanması ile ilgili gerekli eğitim ve organizasyonu da yapar. Teknik düzeyde Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü müdahale epidemiyolojisi birimleri ile irtibatlı olarak çalışır.

Pratik olarak İl Sağlık Müdürlüklerinde benzer bir görevli Kalite Birimlerinin yaptığı görülmektedir. Ancak Kalite Birimi çalışanları epidemiyoloji eğitimi almamış olmaları nedeniyle, elde ettikleri göstergelerin niteliklerinden, neyi gösterdiğinden habersiz olarak toplanması istenen sayıları toplamaktadır. Bu ise; İl Sağlık yönetimine veriye dayalı olarak nitelikli yol göstermeyi sağlamamaktadır. Bu nedenle Epidemiyoloji Uzmanı olan İl Sağlık Müdürlüklerinde Epidemiyolojik Değerlendirme Birimi kurulabilir. Birim çalışanları yukarıda anılan birimlerde aktif rol alanlar içinden, haftanın belli günleri ve saatlerinde Epidemiyolojik Değerlendirme Birimi çalışanı olarak görevlendirilirler. Birim sorumlusu Epidemiyoloji Uzmanı olur. Birim İl Sağlık Müdürüne bağlı olarak çalışarak, bulunduğu kentin toplumsal göstergelerinin nitelikli izlenmesini sağlar. Müdüre mevzuatla belirlenen aralıklarla değerlendirme raporu hazırlar.

Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge'nin Başkanlıklarda kurulacak birimleri tanımlayan Ek-II'sinde anılan yapıya benzer İzleme, Değerlendirme ve İstatistik Biriminin kurulduğu, birimin öncelikli görevinin aile hekimliği izleme ve değerlendirme iş ve işlemlerini yürütmek olduğu ancak halk sağlığı alanındaki istatistiki verileri değerlendirmek, standartlara uygun analiz etmek, rapor haline getirmek ve önerilerde bulunmakla da görevli olduğu görülmektedir. Ancak burada yapılan önerme, halihazırdaki düzenlemede öngörülmemiş özgün unsurları içermektedir. Bunların en önemlisi birimler arasında eksik olan köprü görevinin üstlenilmesi ve veri değerlendirme görevinin bu veriyi değerlendirmede uzman olan epidemiyoloji uzmanlarına verilmesidir.

III) İş ve Meslek Hastalıkları Yan Dal Uzmanlığı:

İş ve meslek hastalıkları uzmanları öncelikle meslek hastalığı tanısı koymaya yetkili hastanelerde ve sağlık kurullarının bulunduğu ilgili kuruluşlarda görevlendirilmelidir. İş ve meslek hastalıkları uzmanları; üniversiteler (özellikle eğitim programı olan), eğitim araştırma hastaneleri, Sağlık Bakanlığı Merkez Teşkilatı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Merkez Teşkilatı, referans hastaneler, SGK, enstitüler ve özellikle sanayi bölgesindeki hastaneler gibi kamu kurumlarında görev yapmalıdır.

İş ve meslek hastalığı uzmanlarının görev tanımı dışında çalıştırılmaması, meslek hastası değerlendirme süreçlerinin uzun ve zor olması nedeniyle hastanelerde ek ödemelerde performans sisteminden ayrı değerlendirilerek ücretlendirilmeleri gereklidir. Görevlendirildikleri kurumlarda meslek hastalığı tanı-tedavi olanaklarının sağlandığından ve alt yapı eksikliklerinin giderildiğinden emin olunmalıdır.

Bundan sonraki süreçte iş ve meslek hastalıkları uzmanlarının iş sağlığıyla ilgili hem akademik alanda hem de uygulamalı süreçlerde öncü rol üstlenmesi için eğitim programlarında Halk sağlığı anabilim dallarında iş ve meslek hastalıkları bilim dallarının kurulması teşvik edilmelidir.

SONUÇ

Mevzuat değişiklikleriyle ilgili bu taslak çalışmada Halk Sağlığı Uzmanlarının çalışma alanları için sadece Sağlık Bakanlığı içinde görev alabileceği alanlar ele alınmıştır. Ancak kuşkusuz Halk Sağlığı Uzmanlarının diğer Bakanlıklarda da görev alabilmesi Dünya Sağlık Örgütü'nün "*Tüm Politikalarda Sağlık*" ilkesine uygun olacaktır. Bu nedenle diğer Bakanlıkların mevzuatında somut öneri yapılabilecek alanların ayrıca çalışılması gerekmektedir. Başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Gıda

ve Tarım, İçişleri Bakanlığı olmak üzere Halk Sağlığı Uzmanlarının diğer Bakanlıklarda görev alması toplum sağlığı adına katkı sağlayacaktır. Ayrıca yerel yönetimlerde (zellikle büyük Őehir belediyelerinde) sağlık hizmetlerinin planlanmasında da Halk Sağlığı Uzmanı bakışına gereksinim vardır. İlgili mevzuat bu yönde geliştirilmelidir.

Sağlık Bakanlığının gerek Merkez, gerek taşra yapılanmasında önemli bir eksiklik olduğu grlmektedir. Sağlık Bakanlığı rgtlenmesinde Halk Sağlığı hizmetleri daha çok birinci basamak sağlık hizmetlerinin örgütlenmesi ve programlarına sınırlandırılmıştır. Oysa Halk Sağlığı birinci, ikinci ve nc basamakla bir bütündür. Sağlık Bakanlığı yapılanmasında Halk Sağlığı bakışının hastane hizmetlerini ve ilaç politikalarının izlenmesini de kapsar Şekilde bir örgütlenmeye gereksinim bulunmaktadır. Halk Sağlığı Uzmanlarının sağlığın bütününü değerlendirmesi ve değişen gereksinimleri saptaması sağlık hizmetinin evrensel ilkeler ışığında verilmesine katkı sağlayacaktır.

Ek-3: HALK SAĞLIĞI UZMANI ve HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ: ANAHTAR-KİLİT UYUMU

Bu doküman HASUDER Sağlık Politikaları ve İstihdam Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır

Bu çalışma, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü ile halk sağlığı uzmanları arasında karşılıklı görev, yetki ve sorumlulukların daha açık, etkin ve sürdürülebilir biçimde belirlenmesine katkı sunmayı hedeflemektedir. Toplantının sonunda, halk sağlığı uzmanlarının mevcut sistem içindeki rollerinin netleşmesi ve görev tanımlarının somut önerilerle güncellenmesi en temel beklentimizdir.

Güncel durumda Sağlık Bakanlığı yapısı altında halk sağlığı hizmetlerinin esas yürütücüsü Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüdür. Müdürlüğün belirlediği halk sağlığı hizmeti politikalarının uygulama birimi ise çoğunlukta taşra teşkilatında il ve ilçe sağlık müdürlükleridir. Bu nedenle Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönergede il ve ilçe sağlık müdürlüklerine tanımlanan ve yönergenin Ek-II'sinde yer alan birim görevleri çok önemlidir.

Bu nedenle çalışma grubumuz, anılan toplantıda halk sağlığı uzmanlarının görev tanımını savunurken, taşra teşkilatına verilmiş görevlerle halk sağlığı uzmanlarının TUKMOS Halk Sağlığı Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı yer alan aşağıdaki yetkinlikleri arasındaki *anahtar-kilit uyumunu* mutlaka öne sürmelidirler.

Aşağıdaki tablo göz önüne alındığında, Sağlık Bakanlığının halk sağlığı hizmetleri için yaptığı hemen her görev tanımının halk sağlığı uzmanlarının yine Bakanlıkça belirlenmiş olan müfredata göre yetkinlik alanında olduğu, bunun çok az istisnasının olduğu görülmektedir. Her bir birimin görevleri arasında toplum sağlığına ilişkin izleme değerlendirmeler bulunmakta ve bu değerlendirmeler epidemiyolojik anlamda teknik bir değerlendirme gerektirmektedir. Bu konudaki teknik değerlendirmeleri halk sağlığı ve epidemiyoloji uzmanlarının yapması uygundur. Ayrıca ilgili birim görevleri ve uzmanlık alanlarının yetkinliklerinin örtüşmesi, uzmanlık müfredatındaki sağlık yönetimi eğitimi sebebiyle, halk sağlığı uzmanları halk sağlığı başkan, başkan yardımcısı ve ilçe sağlık müdürü seviyesinde görevlendirilmeleri uygundur.

Sağlık Bakanlığının yönergesine şekil veren ise Bakanlığın uygulamakta olduğu halk sağlığı programlarıdır. Ancak halk sağlığı programlarında Bakanlık halk sağlığı uzmanlarına çok az yerde görev tanımlamıştır. Bu bağlamda yapılacak çalışma toplantısının, halk sağlığı uzmanlarının yetkinliklerine uygun olarak görevlendirilmesini sağlayacak yapısal adımlar için bir başlangıç olacağına inanıyor, toplantıya katılan tüm uzmanların öneri ve katkılarını sürecin kalıcılığı açısından son derece değerli buluyoruz. Sağlık Bakanlığının halk sağlığı programlarının aşağıdaki tablo göz önüne alınarak güncellenmesi ile halk sağlığı uzmanları uzmanlık eğitimi müfredatlarına uygun görevleri ifa edebilecektir.

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ BAŞKANLIKLARI, BİRİM ADLARI VE GÖREV TANIMLARI

A) HALK SAĞLIĞI BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ

Yönergeye göre görev tanımı	TUKMOS Halk Sağlığı Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Eğitim Müfredatına göre Temel/Girişimsel Yetkinlik ve Düzeyi	
1) Aile Hekimliği Birimi	Yetkinlik	Düzey
a) Eğitim aile sağlığı merkezleri dâhil aile sağlığı merkezlerinin ve aile hekimliği birimlerinin açma, kapama ve yer değiştirme işleri ile ilgili çalışmalarını yapmak.	Sağlık politikaları	Değerlendirir
b) Aile hekimliği ile ilgili; yerleştirme, gruplandırma denetim sonrası gruplandırma iş ve işlemlerinin yürütülmesi, gezici ve yerinde sağlık hizmetleri, çalışma planları iş ve işlemlerini yürütmek.	Sağlık Bakanlığı'na bağlı kuruluşunda/sağlık müdürlüğü'nün örgütlenme yapısı	Değerlendirir
c) Aile hekimliği hizmetlerinin il düzeyinde tanıtımı ile bu hizmetlerin nitelik ve nicelik bakımından en uygun şekilde sunumunu sağlamak.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, Değerlendirir
	Birinci basamakta sunulan sağlık hizmetleri	Değerlendirir
	Birinci basamakta sık görülen hastalıklar	Değerlendirir
	Sağlık Bakanlığı'na bağlı kuruluşunda/sağlık müdürlüğü'nün örgütlenme yapısı	Değerlendirir
ç) Aile Hekimliği Bilgi Sistemleri (AHBS) uygulamalarının güncelleme çalışmaları ilgili birimlerle koordineli olarak yürütmek.	Sürveyans sistemi	Planlar, Uygular, Değerlendirir
d) Gezici ve yerinde sağlık hizmeti sunulacak bölgelerle ilgili taleplerin değerlendirilmesi ve faaliyetleri yürütmek.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, Değerlendirir
e) Aile hekimlerinin vereceği sağlık hizmetlerinin nicelik ve niteliğinin belirlenmesi ile güncellenmesi faaliyetlerini yürütmek.	Toplumun sağlık düzeyi	S, D
f) Aile hekimliği uygulama modelinin geliştirilmesi için	Sağlık politikaları	D

araştırmalar yapmak, projeler üretmek, uygulamak ve aile hekimliği ile ilişkili ulusal ve uluslararası programların sahada uygulanmasını ilgili birimlerle iş birliği içerisinde sağlamak.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
g) Tıpta uzmanlık eğitimi alan aile hekimliği asistanlarının saha eğitimlerinin, eğitim aldığı kurumlarla işbirliği içerisinde planlamasını yapmak.	Hizmet içi eğitim	İletişim kuran
	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
ğ) Aile hekimliği uygulamaları kapsamında eğitim ve geliştirme faaliyetlerini üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütmek.	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
h) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

2) Göç Sağlığı Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) ilde bulunan göçmenleri, statülerine göre belirlemek, ilgili birimlerle beraber, sunulacak sağlık hizmetlerini planlamak.	Toplumun sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
b) Göçmenlere verilmesi planlanan sağlık hizmetlerinin, sağlık kurum ve kuruluşları arasındaki eşgüdüm gözetilerek yürütülmesini sağlamak.	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde, ilçe ve il ve ulusal düzeyde sağlığı geliştirmeye yönelik hizmetlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
c) Göç sağlığı hizmetlerinin il düzeyinde tanıtımı ile bu hizmetlerin nitelik ve nicelik bakımından en uygun şekilde sunumunu sağlamak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
ç) Toplu iskân, göç ve mülteci kabulü gibi durumlarda verilmesi gereken sağlık hizmetlerini ilgili birimler ile diğer resmi ve özel kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde planlamak, faaliyet ilkelerini tespit ederek koordinasyon içerisinde yürütülmesini sağlamak.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
d) Göçmen sağlığı merkezi, yabancı uyruklular	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular,

polikliniği, gönüllü sağlık kuruluşu gibi göçmenlere yönelik sağlık hizmet sunumu yapan sağlık tesislerinin açma, kapama ve yer değiştirme gibi iş ve işlerini gerçekleştirmek.		değerlendirir
e) Muayene Bilgi Yönetim Sistemi (MBYS) uygulamalarının güncelleme çalışmalarını ilgili birimlerle koordinelik olarak yürütmek,	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
f) Talepleri de göz önünde bulundurarak gezici ve yerinde sağlık hizmeti sunulacak bölgeleri belirlemek ve sağlık hizmetlerinin verilmesini sağlamak.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
g) Faaliyet alanıyla ilgili izleme ve değerlendirme faaliyeti yapmak, ilgili birimlerin yaptığı izleme ve değerlendirme faaliyetlerine katkı ve/veya katılım sağlamak.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
	Toplumsal sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
ğ) Göçmenlere verilecek sağlık hizmetlerinin nicelik ve niteliğinin belirlenmesi ile güncellenmesi faaliyetlerini, ilgili birimlerle birlikte yürütmek.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
	Toplumsal sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
h) Göç sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesi için araştırmalar yapmak, projeler üretmek, uygulamak ve göç sağlığı ile ilişkili ulusal ve uluslararası programların sahada uygulanmasını ilgili birimlerle iş birliği içerisinde sağlamak, yürütülen programlara katkı ve/veya katılım sağlamak.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
ı) Ulusal, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerinin göç sağlığı ve insanî yardım faaliyetlerine katkı ve/veya katılım sağlamak, sivil toplum kuruluşlarının göç sağlığıyla ilgili yürüttüğü faaliyetleri koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
i) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
j) Görev ve sorumluluk alanıyla ilgili konularda veri	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular,

toplamak, bu verilerin analiz ve raporlama çalışmalarını yapmak ve/veya yaptırmak.		değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
k) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

3) Toplum Sağlığı Hizmetleri ve Eğitim Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Topluma yönelik koruyucu sağlık hizmetlerinin ilçe sağlık müdürlükleri, toplum sağlığı merkezleri ve entegre ilçe devlet hastanesi başhekimlikleri vasıtasıyla sunulmasını sağlamak.	Sağlık politikaları	Değerlendirir
	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
b) Koruyucu dış sağlığı, adli tabiplik ve ölüm bildirim, cezaevi, okul ve toplu yaşam alanları gibi yerlerde sunulacak sağlık hizmetlerini planlamak ve bu hizmetleri vermek veya verilmesini sağlamak.	Sağlık politikaları	Değerlendirir
	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
c) Dezavantajlı gruplara (mevsimlik tarım işçi ve aileleri, roman vatandaşlar vs.) sunulan birinci basamak sağlık hizmetlerinin sunulması, geliştirilmesi, izleme/değerlendirmesi ve koordinasyonunu sağlamak.	Toplumun sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
ç) Birinci basamak sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşların (aile sağlığı merkezlerince yürütülen hizmetler hariç) hizmetlerin yürütülmesi, geliştirilmesi ve izleme/değerlendirme faaliyetlerini yürütmek.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
	Birinci basamakta sunulan sağlık hizmetleri	Değerlendirir
d) Toplum sağlığı hizmetlerini değerlendirmek üzere bilişim projelerinin geliştirilmesi ve güncelleme ve katkı sağlamak.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
e) Toplumun her kesiminin sağlık hizmetine erişiminin sağlanması amacıyla hizmetin iyileştirilmesine yönelik bölgesel programların (Mobil Sağlık Hizmetleri vb.) uygulanması,	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir

geliştirilmesi, izleme/değerlendirmesi ve koordinasyonunu sağlamak.		
f) Birinci basamak sağlık hizmetleri temel eğitimlerine katılacak personelin listesinin belirlenmesi ve envanterin tutulması ile halk sağlığı hizmetlerini yürüten personele verilecek “hizmet içi eğitimlerin” ilgili birimler ile birlikte planlanması, yürütülmesi, geliştirilmesi ve izleme/değerlendirmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
g) Halk sağlığının geliştirilmesine yönelik düzenlenecek “halk eğitimlerinin” ilgili birimler ile birlikte planlanması, yürütülmesi, geliştirilmesi ve izleme/değerlendirmesini sağlamak.	İlçe sağlık müdürlüğü ilçe ve il düzeyinde halk eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
ğ) Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü uhdesinde yer alan entegre sağlık hizmeti sunulan merkezlerde hizmet sunumu ile alakalı iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
h) Görev alanı ile ilgili şikâyet ve talepleri değerlendirmek.		
ı) Sağlıklı hayat merkezleri tarafından sunulan hizmetler ile ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
i) Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliğinde yer verilen eğitimleri yapmak ve/veya aile hekimlerinin ve aile sağlığı çalışanlarının bu eğitimlere katılmasını sağlamak.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygular, değerlendirir
	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
j) Birinci basamak sağlık hizmetleri alanında yapılacak olan araştırma taleplerini değerlendirmek.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
k) Çok paydaşlı sağlık sorumluluğunu geliştirmek üzere çok sektörlü ve çok paydaşlı program, eylem planı, proje, eğitim vb. faaliyetleri yürütmek ve bu kapsamda sektörler arası ve	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran

kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.		
l) Toplumun sağlık okuryazarlığını geliştirmeye yönelik faaliyetleri yürütmek ve bu kapsamdaki her türlü iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak.	İlçe sağlık müdürlüğü ilçe ve il düzeyinde halk eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
m) Birinci basamakta çalışan personelin hizmet içi eğitimlerini yapmak ve istatistik kayıtlarını tutmak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
n) Müdürlüğe bağlı Halk Sağlığı Laboratuvarlarının iş ve işlemlerini koordine etmek.	Halk sağlığı laboratuvarı kurulum prensipleri	Saptar, Planlar, uygulamalar, değerlendirir
	Halk sağlığı laboratuvarı yönetimi	Ekip Üyesi
o) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
ö) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

4) Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi ve kontrolüne yönelik ulusal programların (kalp ve damar hastalıkları, kronik hava yolu hastalıkları, böbrek hastalıkları, kas ve iskelet sistemi hastalıkları vb.) il düzeyinde yürütülmesini sağlamak, etkilerini izlemek, değerlendirmek ve geliştirilmesini sağlamak için çalışmalar yapmak.	Kronik hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
b) Görev alanıyla ilgili evde sağlık hizmetlerini ilgili	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygulamalar, değerlendirir

birimlerle birlikte planlamak.		
c) Koruyucu kanser hizmetleri konusunda, halkın eğitimi için gerekli çalışmaları diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde yürütmek, koordine etmek ve denetlemek.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
ç) Trafik kazaları ve ev kazaları olmak üzere kazaların önlenmesi ve kontrolü konusunda paydaş kuruluşlarla birlikte çalışmalar yapmak.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
d) Sağlıklı yaşlanma ve yaşlı sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesine ilişkin ulusal programların il düzeyinde yürütülmesini sağlamak.	Yaşlı sağlığı ile ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
e) Veri toplamak, analiz ve raporlama çalışmalarını yapmak ve/veya yaptırmak.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
f) Yaşlılık ve yaşlı sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesi çalışmaları kapsamında ulusal program geliştirmek, uygulamak, değerlendirmek.	Yaşlı sağlığı ile ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
g) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
ğ) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

5) Kanser Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzey
a) Kanser Kontrol Programının il düzeyinde yürütülmesini sağlamak, etkilerini izlemek, değerlendirmek ve geliştirilmesini sağlamak için çalışmalar yapmak.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
b) Aktif kanser kayıtlığı hizmetlerini yürütmek; kanser verilerini toplamak, verilerin kalitesini (tamlık, geçerlilik ve	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir

zamanındalık) değerlendirmek, yeterli kalitede veri elde etmek için gerekli iyileştirmeleri yapmak ve Başkanlığa verileri göndermek.		
e) Kanser kayıt elemanlarının hizmet içi eğitimlerini sağlamak.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygular, değerlendirir
ç) Kanser taramaları ile ilgili her türlü istatistiki bilgileri toplamak, verilerin analizini yapmak ve gerekli tedbirleri almak.	Toplumun sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
d) Ulusal kanser tarama standartlarını uygulamak, kanser taraması yapan birimlerle koordineli olarak tarama hizmetlerini yürütmek, geliştirmek ve hizmet içi eğitim ile halk eğitimlerini yürütmek.	Toplumun sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
e) Kanser tarama sonrası, ilgili birimlerle kalite kriterlerine göre teşhis merkezlerini oluşturmak, aktif çalışmalarını sağlamak, birinci basamaktan gönderilen tarama sonrası pozitif çıkan vakaların takibini yapmak ve sonucu Başkanlığa bildirmek.	Kronik hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
f) Kanser Erken Teşhis ve Tarama Eğitim Merkezlerinin (KETEM) kuruluş işlemlerini yürütmek, inobil tarama araçlarının temini için projeler üretmek.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
g) İl kanser danışma komisyonunu oluşturmak, sekreteryasını yürütmek, komisyonda belirtilen sorunların çözümünü sağlamak ve çözülmeyen sorunları Başkanlığa bildirmek.	Kronik hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
ğ) Kanserle mücadeleye yönelik kanıta dayalı bilimsel yöntemleri uygulamak ve olası kanser etkenlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik işlemleri yürütmek.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
h) Kansere yol açan çevresel, davranışsal ve mesleki faktörlerden tüm halkın/çalışanların korunmalarına ve ilgili tarafların bilinçlendirilmesine yönelik gerçek/tüzel kişiler ve	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir

gönüllü kuruluşlarla birlikte eğitimler ve çalışmalar yürütmek, koordine etmek, denetlemek ve kamuoyuna bilgilendirmek.		
ı) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygular, değerlendirir
	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
i) Eğitim materyalleri ile ilgili basım, çoğaltım ve dağıtım işlemlerini yürütmek	Halk sağlığı laboratuvarı yönetimi	Ekip Üyesi
j) Kanserden koruyucu diğer ulusal programların (tütün, obezite, fiziksel inaktivite vb. yönelik) yürütülmesinde ilgili bilimlere işbirliği yapmak.	Kronik hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
k) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

6) Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı, Türkiye Diyabet Önleme ve Kontrol Programı, Türkiye Aşırı Tuz Tüketiminin Azaltılması Programı ve erişkin bazı metabolizma hastalıkları (tiroid, osteoporoz, gut) ve çölyak hastalığı kontrol programlarının il düzeyinde yürütülmesini sağlamak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
b) Sağlıklı beslenme ve hareketli hayat hakkında vatandaşın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
c) Beslenme, obezite, diyabet ve metabolik	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir

hastalıklar ile ilgili yapılan çalışmaları izleme ve değerlendirme çalışmaları yapmak. Mevcut durumu tespit etmek, gerekli hallerde araştırmalar yapmak.	Toplum beslenmesi ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
ç) Obezite, diyabet ve metabolik hastalıklar, beslenme/diyet/besinler ile ilişkili/kaynaklı hastalıklar ve fiziksel aktiviteye ait risk faktörlerinin mevcut durumunu izlemek, izleme sonuçlarına göre her bir risk faktörü için sağlık etki değerlendirmelerini koordine etmek.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
d) İl düzeyinde veri girişlerinin düzenli, yapılmasını sağlamak, kontrol etmek.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
e) Çocuklarda sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivitenin artırılması için okul çalışmaları kapsamında İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, gıda ile ilişkili beslenme hastalıklarının önlenmesi ve kontrolünde İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, sağlıklı beslenmenin kazandırılması ve fiziksel aktivitenin toplumda artırılması çalışmaları kapsamında belediyeler, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü başta olmak üzere yürütülen programların il düzeyindeki tüm paydaşları ile işbirliği yapmak.	Toplum beslenmesi ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
f) Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Platformu kapsamında yapılan protokollerin (Lokantacılar ve Pastacılar vb), il düzeyinde yürütülmesini sağlamak ve izlemek işbirliği yapmak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
g) Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Kurulu'nun işlerliğinin sağlanması, İl ve İlçe Hıfzıssıhha Kurulu bünyesinde kurulmuş olan "Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Kurulu" güncellenerek düzenli aralıklarla sunulan il faaliyet raporlarının izlenmesi ve değerlendirmesinin yapılması.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
ğ) Toplumun her kesiminin yeterli ve dengeli beslenme konusunda bilinçlenmesini sağlamak amacıyla bireylerin	Toplum beslenmesi ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
	Halkın sağlık eğitimi	İletişim Kuran

besin seçimi, hazırlama, koruma, tüketim ve beslenme alışkanlıklarının iyileştirilmesine yönelik bölgesel ve/veya il düzeyinde beslenme politikaların ve programlarını geliştirmek ve uygulanmasını sağlamak.		
h) Bakanlıkça belirlenen beslenme ve diyet danışmanlığı hizmetlerine ait hizmet kalite standartları, kriterleri ve performans standartlarının uygulanmasını sağlamak.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
ı) Toplu beslenme hizmeti sunulan yerlerde (okul, yurt, hastane, kreş, bakımevi: cezaevi vb.) besinlerin satın alınmasından servisine kadar geçen her aşamada sağlıklı beslenmenin sağlanması amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, hizmetten yararlananların beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik programlar uygulamaya koyulmasını sağlamak ve denetlemek.	Toplum beslenmesi ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
i) Bakanlıkça hazırlanan obezitenin önlenmesi ve hareketli hayatın teşviki için yaş, cinsiyet, meslek vb. kriterlere göre ulusal rehberlerin il düzeyinde tanıtılması, kullanılması ve uygulanmasını sağlamak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
j) Bakanlıkça hazırlanan yürütülen programlarla ilgili görsel-işitsel materyallerin uygulanmasında ilgili birimlerle koordineli çalışmak.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
k) 0-19 yaş grubu kişilerin büyüme ve gelişmesinde beslenmeye ilişkin konularda ilgili birimlerle koordineli olarak çalışmak.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
l) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygular, değerlendirir
m) Görev alanıyla ilgili olarak Genel Müdürlük tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.		

7) Ruh Sağlığı Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzey
a) Ruh sağlığı ile ilgili koruyucu programları, çocuk ve ergenleri de kapsamak üzere ruh sağlığının korunması ile ilgili faaliyetleri koordine etmek ve yürütmek.	Ruh sağlığı ile ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
b) Koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin birinci basamak sağlık hizmetleriyle bütünleştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmaları yürütmek.	Toplumsal sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
c) Kronik ruhsal bozuklukların birinci basamak ağırlıklı olmak üzere ikinci basamak ve üçüncü basamakta tanı, tedavi ile izlemelerinin ve psikososyal rehabilitasyon programlarının yürütülmesi için gerekli çalışmalar yürütmek.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
ç) Toplum Temelli Ruh Sağlığı uygulamalarıyla uyumlu hizmetlerin koordinasyonu ve uygulanması faaliyetlerini yürütmek.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
d) Damgalama ve ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına yönelik savunuculuk faaliyetlerinin yürütülmesi konusunda çalışmalar yapmak.		
e) İntihar azaltmak ve intihar Önleme konusunda farkındalık oluşturulması için çalışmalar yürütmek.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
f) Otizm spektrum bozuklukları gibi çocukluk çağında başlayan kronik ruhsal bozukluklar konusunda erken tanılama-tedavi-rehabilitasyon hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
g) Çocuk istismarı ve ihmali gibi travmatik yaşantıları önlemek, erken müdahale etmek ve psikososyal destek kapsamında geliştirilen projeleri ve farkındalık faaliyetlerini yürütmek.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar

ğ) Öğrenme bozuklukları, dikkat eksikliği bozuklukları ve hiperaktivite gibi ruhsal bozuklukların erken çocukluk döneminde tamlanması ve bu bozukluklar için koruyucu ruh sağlığı hizmetleri kapsamında ilgili birimlerle birlikte geliştirilen özel programların yürütülmesini sağlamak.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
h) Kadına ve aile içi şiddetle mücadeleyle yönelik geliştirilen ruh sağlığı programları ile hizmet içi eğitimlerle kapasite artırma faaliyetlerini, halk eğitimleriyle farkındalık faaliyetlerini yürütmek.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
ı) Koruyucu ruh sağlığı hizmetleri kapsamında halkın ve sağlık personelinin eğitim faaliyetlerini yürütmek.	İlçe sağlık müdürlüğü ilçe ve il düzeyinde halk eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
i) Koruyucu ruh sağlığı hizmetleri kapsamında eğitici ve yol gösterici afiş, broşür, kitapçık, kısa film vb. eğitim materyalini hazırlamak, dağıtımını sağlamak.	İlçe sağlık müdürlüğü ilçe ve il düzeyinde halk eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
j) Koruyucu ruh sağlığı hizmetleri kapsamında üniversiteler, sivil toplum kuruluşları vb. ulusal ve uluslararası kuruluşlarla birlikte çalışmalar yürütmek.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
k) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	İlçe sağlık müdürlüğü ilçe ve il düzeyinde halk eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
	Sağlık eğitimi programları	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
l) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

8) Tütün ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Tütün ve madde kullanımının önlenmesine yönelik ulusal bazda geliştirilen program ve eylem planlarının kurum ve kuruluşlar arasındaki eşgüdümünü de gözeterek il düzeyinde hazırlanmasını, yürütülmesini, etki ve sonuçlarının izlenmesini, değerlendirilmesi ve raporlanmasını sağlamak,	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
b) Bağımlılık yapıcı madde kullanımının önlenmesi amacıyla toplumda bilgi, tutum ve davranış değişikliği oluşturmaya yönelik kampanyalar hazırlanmasını, etkinlikler düzenlenmesini, eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
c) Bağımlılıkla Mücadele İl Koordinasyon Kurulu ve teknik çalışma gruplarının sekreteryaya hizmetlerinin yürütülmesini, belirlenmiş periyotlarda halk sağlığı genel müdürlüğüne raporlanmasını sağlamak,	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
ç) İl düzeyindeki tütün, alkol ve madde kullanım durumunun tespit edilmesi konusunda çalışmalar yürütmek, sonuçlarına göre gerekli çalışmaları planlamak ve uygulamak.	Toplumun sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
d) Toplum tütün dumanının zararlı etkilerinden koruma yönelik denetim faaliyetlerini il düzeyinde organize etmek, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
	Sağlık politikaları	Değerlendirir
e) Tütün bağımlılığı tedavi ve eğitim birimlerinin ulaşılabilirliğinin artırılmasını sağlamak bu birimlerde sunulan hizmet kalitesinin izlenerek geliştirilmesine yönelik çalışmaları yürütmek.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir

f) Bakanlığımız tarafından ücretsiz olarak sunulan sigara bırakma tedavisinde kullanılan ilaç ve preparation stok düzeylerini takip ederek ve vatandaşa ulaştırılması noktasında gerekli koordinasyonu sağlamak.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
g) Bağımlılık yapıcı maddeler konusunda sunulan danışmanlık, tedavi, rehabilitasyon, sosyal uyum hizmetlerinin koordinasyonunu sağlamak, bu birimlerde sunulan hizmet kalitesinin izlenerek geliştirilmesine yönelik çalışmaları yürüterek, ulaşılabilirliğinin artırılmasına yönelik tedbirler almak.	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
ğ) Sürücü davranışlarını geliştirme eğitimleri düzenlemek.	Halkın sağlık eğitimi	İletişim Kuran
h) Tütün, alkol ve madde ile mücadele çalışmaları kapsamında ihtiyaç duyulan verilerin (merkezlerden hizmet alanlara yönelik veriler, sunulan hizmetlerin nitelik ve niceliğine ilişkin detaylına veriler vb.) il düzeyinde toplanması, değerlendirilmesi ve Bakanlığa gönderilmesini sağlamak.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
ı) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
i) Görev alanına giren diğer konularla ilgili izleme ve değerlendirme çalışmalarını koordine etmek ve yürütmek.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
	Sürveyans sistemi	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
j) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

9) Çocuk, Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Anne ve bebek ölümleri inceleme komisyonları kurmak, anne ve bebek Ölümlerinin tespit edilmesi ve gecikme modellerine göre ölümlerin raporlamak, ilgili birimlerle birlikte değerlendirmek, önceliklendirmek, yerel çözümler ve stratejiler geliştirmek, geliştirilen çözümlerin hayata geçirilmesini takip etmek.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
b) Evlilik öncesinde, gebelik, yenidoğan ve çocukluk döneminde gerçekleştirilen tüm tarama programlarının il genelinde ilgili sağlık kuruluşlarında sağlıklı şekilde yürütülmesini sağlamak, lojistik süreçleri ve tarama programlarında saptanan şüpheli vakaları yönetmek, program göstergelerini takip etmek.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
c) 15-49 yaş kadın, gebe, lohusa, bebek, çocuk ve ergen izlemlerinin belirlenen standartlara uygun olarak uygulanmasını sağlamak, göstergeleri uygulayıcılara geri bildirim vermek.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
ç) Gebe, emzikli ve bebek/küçük çocuk beslenmesine yönelik doğru uygulamalarının yerleştirilmesinin sağlanması için ulusal politikalar ve programlar çevresinde yerel çalışmalar yapmak.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
d) Anne, çocuk ve ergen sağlığının korunması ve geliştirilmesi için ulusal politikalar ve programlar çerçevesinde ilin özelliklerine göre gerekli stratejileri belirlemek, uygulamak.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
e) Çocuk, ergen, kadın ve üreme sağlığı konularında sağlık personelinin bilgi ihtiyacını belirlemek ve ulusal politikalar ve programlar çevresinde gereken eğitimleri	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran

düzenlemek.	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
f) Çocuk, ergen, kadın ve üreme sağlığı konularında ulusal politikalar ve programlar çevresinde halka yönelik eğitimler, farkındalık çalışmaları düzenlemek.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
g) Evlilik ve gebelik öncesinde, gebelikte, doğumda, lohusalıkta ve bebek çocuk sağlığının korunması ve geliştirmesi için sağlık kurum ve kuruluşlarında bireysel bilgilendirme, danışmanlık ve gerekli tüm sağlık hizmet sunumunun ulusal politikalar ve programlar çevresinde verilmesini sağlamak,	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
ğ) Riskli gebeliklerin önlenmesi ve olumsuz sonuçlarının ortadan kaldırılması amacıyla ulusal politikalar ve programlar çevresinde yerel stratejiler belirlemek ve uygulamak.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
h) Yaşam boyu kadın ve erkeğin üreme sağlığının korunması ve geliştirilmesi ve hizmet ihtiyacının ulusal politikalar ve programlar çevresinde karşılanmasını sağlamak, toplumun ve gençlerin bu alanda bilinçlenmesine katkıda bulunmak için gerekli çalışmaları yapmak.	Kadın/üreme sağlığı hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
ı) Okul sağlığı çalışmalarını, müdürlük içi ilgili birimler ve il milli eğitim müdürlüğü ile koordine etmek, çalışmaların izleme ve değerlendirmesini gerçekleştirmek.	Toplumsal sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
i) Çocuk, ergen, kadın ve üreme sağlığı hizmetlerinin il genelinde tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında standart, etkili ve sürekli bir şekilde yürütülmesini sağlamak.	Bebek ve çocuk izlemeleri	İletişim Kuran
j) Çocuk, ergen, kadın ve üreme sağlığı konularında ulusal politikalar ve programlar çevresinde yürütülen çalışmaları il düzeyinde diğer ilişkili kurum ve kuruluşlarla koordine edilmesini sağlamak.	Bebek ve çocuk izlemeleri	İletişim Kuran

k) Faaliyet alanında istatistiki bilgilerin toplanmasını, yerel araştırma ve incelemelerin yapılmasını koordine ve kontrol etmek, il genelinde yürütülen programlarla ilgili verileri değerlendirmek, düzeltici faaliyetler belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
l) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
m) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

10) Bulaşıcı Hastalıklar Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Bulaşıcı, zoonotik ve vektörel hastalıklar ile ilgili Bakanlık tarafından belirlenen eliminasyon, eradikasyon ve kontrol programlarına yönelik faaliyetleri yürütmek,	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygular, değerlendirir
b) Bu hastalıklarla ilgili sürveyans çalışmalarını yürütmek ve yıllık sürveyans değerlendirme raporlarını hazırlamak.	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
c) Hastalıkların ihbar ve bildirimine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
ç) Oluşabilecek salgınlara karşı korunma ve kontrol önlemlerini almak.	Salgın kontrolü	İletişim Kuran
d) Gerekli durumlarda saha çalışması planlamak ve yürütmek.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
e) Halka ve sağlık personeline yönelik eğitim programları ve materyallerin geliştirilmesini sağlamak, halka ve sağlık personeline yönelik farkındalık çalışmaları yürütmek.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygular, değerlendirir
	Halkın sağlık eğitimi	İletişim Kuran

f) Bakanlıkça belirlenen hastalıkların tedavisi ve halk sağlığını koruma amacına yönelik gerekli ilaç ve malzeme ihtiyacını belirlemek, temin edilmesini ve dağıtılmasını sağlamak, malzemelerin envanter kayıtlarını tutmak.	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
g) Ani gelişen halk sağlığı tehditlerini ortadan kaldırmaya ve/veya azaltmaya yönelik hazırlıklılık, erken tespit, olay, müdahale, normale dönme/iyileştirme süreçlerini, müdürlük ilgili birimleri ve ildeki kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içinde yürütmek,	Salgın kontrolü	İletişim Kuran
ğ) Hastalıkların korunma ve kontrolüne yönelik kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve koordineli olarak çalışmak.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
h) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
ı) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

11) Tüberküloz Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzey
a) İlindeki tüberküloz kontrol hizmetleriyle ilgili bütün çalışmaları Bakanlıkça görevlendirilen tüberküloz il koordinatörünün sorumluluğunda yürütmek,	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
b) Sağlık kuruluşları tarafından yapılan tüberküloz bildirimlerini takip etmek, kayıtlarını tutmak, filyasyon çalışmalarını yapmak, hastaların dispanserlerde kayıt, tedavi ve takibinin yürütülmesini sağlamak.	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
c) Tüberküloz aktif sürveyans çalışmalarını yürütmek/yürütülmesini sağlamak, Uluslararası bildirim	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir

yapılan tüberküloz hasta ve temaslılarının takibini yapmak, sonuçlarını raporlandırmak.		
ç) Tüberküloz hastalarının ve temaslılarının kullanımı için Bakanlıktan gönderilen ilaç ve malzemelerin planlaması, temini, stok yönetimi, depolama ve dağıtımı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve takip etmek.	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
d) Tüberküloz hastalarının tedavisinin doğrudan gözetimli tedavi (DGT) ile yapılmasını sağlamak, video gözetimli tedavi için ihtiyaç duyulan cihaz ve hat temini için çalışmaları yürütmek, DGT'nin kontrol, takip ve denetimini yapmak.	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
e) Tüberküloz Dispanseri Birimlerine hasta takibi, DGT, ilaç ikmal vb, kullanılmak üzere araç temin edilmesi amacıyla yıllık ve aylık planlamaları yapmak ve yürütülmesini sağlamak,	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
f) Tüberküloz kontrol hizmetlerinde çalışan hekim ve sağlık personelinin Bakanlıkça verilen tüberküloz eğitimlerine katılmasını sağlamak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
	İlçe sağlık müdürlüğü bölgesinde ilçe ve il düzeyinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
g) Tüberküloz hastalarının ve temaslılarının, tanı, tedavi ve izlenmesi amacıyla ihtiyaç duyulan röntgen, laboratuvar ve diğer tanı hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak için gerekli planlama ve çalışmaların yürütülmesini sağlamak.	Toplumsal sağlık düzeyi	Saptar, değerlendirir
ğ) Tüberküloz konusunda sağlık personeli, hasta ve hasta yakınlarına yönelik olarak belli aralıklarla eğitim programları düzenlemek veya düzenlenmesini sağlamak, Verem Haftası ve Dünya Tüberküloz Günü etkinlikleri çalışmalarını yürütmek.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
	İlçe sağlık müdürlüğü ilçe ve il düzeyinde halk eğitimlerin yürütülmesi	İletişim Kuran
h) İl Tüberküloz Kontrol Kurulunun mevzuata uygun	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran

şekilde toplanmasını sağlamak, alınan kararların uygulanması ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.		
ı) Uyumsuz ve kayıp hastalarla ilgili mevzuata uygun olarak iş ve işlemleri yürütmek, yürütülmesini sağlamak.	Bulaşıcı hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
i) Mobil tarama hizmetlerini planlamak, yürütmek, sonuçlandırılmasını sağlamak ve raporlandırmak.	Bulaşıcı hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
	Sağlık hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
j) Görev ve sorumluluk alanıyla ilgili konularda veri toplamak, bu verilerin analiz ve raporlama çalışmalarını yapmak ve/veya yaptırmak.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
k) Tüberkülozlu hasta dosyalarını, koruma dosyalarını, tüberkülozlu hasta kayıt defterini, dijital röntgen filmlerini, ilaçla koruma defterini ve mobil tarama ekiplerinin çalışmaları ile ilgili dokümanlarını süresiz olarak saklanmasını sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan arşiv ve depolama çalışmalarını yürütmek/yürütülmesini sağlamak.	Sağlık araştırmaları	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
l) Tüberküloz hastalarına yönelik psiko-sosyal, ayni ve nakdi yardımlarla ilgili çalışmaların yürütülmesini sağlamak.		
m) Görev alanına giren ÇİMER ve SABİM başvurularını değerlendirmek ve sonuçlandırmak.		
n) Tüberküloz kontrolüne yönelik yürütülen çalışmalarda; ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla her türlü iş birliğini yapmak.	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
o) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

12) Aşı Programları Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Genişletilmiş Bağışıklama Programı (GBP) kapsamında bağışıklama hizmetlerinin yürütülmesi için insan gücü, araç-gereç, aşı, antiserum, enjektör vb. ihtiyaçların planlaması ile soğuk zincir şartlarında birimlere ulaştırılmasını sağlamak.	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
b) Aşı ile Önlenebilen hastalıklara yönelik iş ve işlemleri yürütmek.	Bulaşıcı hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
c) Aşı sonrası istenmeyen etki izleme sistemini kurmak ve takip etmek.	Sürveyans sistemi kurma	İletişim Kuran
ç) Aşılama hızlarının izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması faaliyetlerini yürütmek.	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
d) GBP kapsamındaki hastalıkların sürveyansını yürütmek.	Sürveyans sistemi	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
e) GBP kapsamındaki hastalık salgınlarının kontrolüne yönelik faaliyetleri yürütmek.	Bulaşıcı hastalıklarla ilgili hizmetler	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
f) GBP kapsamındaki programlara yönelik eğitim faaliyetlerini yürütmek.	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
g) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Sağlık eğitimi programları	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
ğ) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

13) Çevre Sağlığı Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) Çevre sağlığı ile ilgili piyasa gözetimi ve denetimi	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygulamalar, değerlendirir

faaliyetlerini yürütmek, üretim, dağıtım ve satış yerlerinin denetimlerini yapmak, görev alanıyla ilgili ürünlerden numune almak ve gerekli analizleri yaptırmak.		
b) Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında iş yerlerinin izinlendirilmesine, bu iş yerlerinin ve uygulamalarının denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, uygulayıcıların eğitimlerini yapmak veya yaptırarak.	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
c) Yerleşim yerlerinde tüketime verilen içme kullanma suyu kalitesini izlemek amacıyla numune almak ve gerekli analizleri yaptırmak, yeterli ve sağlıklı içme-kullanma suyu temini için gerekli araştırma, geliştirme çalışmalarına katılmak ve gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak.	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
ç) İçme-kullanma, doğal kaynak, içme ve doğal mineralli sular, havuz suları, yüzme suları, kaplıca sularına ve kaplıca tesislerinde kullanılan peloidlere yönelik ilgili mevzuatı doğrultusunda gerekli çalışmaları yürütmek.	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
d) Doğal afetlerde, çevre sağlığı hizmetlerinin yerinde, zamanında ve etkili bir şekilde yapılmasını sağlamak.	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
e) Çevre sağlığını tehdit eden unsurları belirlemek, izlemek, denetlemek, çevre sağlığı etki değerlendirme çalışmalarına katılmak,	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
f) Hizmetin yürütülmesi için mevzuat uygulamaları ve diğer gelişmelerin saha hizmetlerini yürüten personele aktarılması amacıyla eğitim planları ve materyalleri hazırlamak, eğitim çalışmaları yapmak.	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
g) Görev ve sorumluluğu kapsamında veri toplamak, toplanan verilerin ilgili sistemlere girişlerini yapmak, değerlendirmek ve rapor hazırlamak.	Çevre sağlığı ile ilgili hizmetler	Saptar, planlar, uygular, değerlendirir
ğ) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı	Hizmet içi eğitimler	Planlar, uygular, değerlendirir

hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.		
h) Görev ve sorumluluğu kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak gerekli önlemleri almak, aldırarak rapor hazırlamak ve gerektiğinde Bakanlığı bilgilendirmek.	Sağlık eğitimi programları	Planlar, uygular, değerlendirir
ı) İl Sağlık Müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

14) Çalışan Sağlığı Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzy
a) İl düzeyinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini planlamak, meslek hastalığı teşhisi konulan vakaların bildirimlerini sağlamak ve iş kazalarının önlenmesi amacıyla yürütmek.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
b) Çalışanların sağlığının korunması ve çalışan sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi amacıyla, gerekli araştırma ve geliştirme çalışmalarını ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde yürütmek, projeler geliştirerek uygulamak.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
c) Çalışanların sağlığının korunması ve geliştirilmesi amacıyla il genelinde iş yeri ziyaretleri planlamak, uygulamak ve raporlamak.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
ç) İş yerlerinde sağlıklı hayat alışkanlıklarının kazandırılması ve sürekliliğinin sağlanması için eğitim ve farkındalık çalışmaları yapmak.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
d) Çalışan sağlığını korumaya yönelik olarak, meslek hastalıkları verilerini toplamak, istatistiki değerlendirmeleri yapmak, meslek hastalıklarından korunma ve önleme faaliyetleri kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde çalışmalar yapmak.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir
e) İl içinde yetkilendirilmiş en az bir iş sağlığı ve güvenliği birimi açmak ve kamu ve/veya özel sektöre iş sağlığı	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygular, değerlendirir

ve güvenliği hizmetleri sunulmasını sağlamak.		
f) İlde faaliyet gösteren ortalık sağlık güvenlik birimi, iş yeri sağlık ve güvenlik birimi ile yetkilendirilmiş iş sağlığı ve güvenliği birimlerinin gezici iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerine ilişkin izin ve denetim faaliyetlerini yürütmek.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
g) Beyaz kod elektronik sistemini il düzeyinde anlık olarak takip etmek ve mağdur çalışana gerekli desteğin zamanında verilmesini sağlamak, ciddi fiziki şiddet olaylarında ilgililerin mağduru ziyaret etmesini veya mağduru aranmasını sağlamak.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
ğ) Birinci basamak sağlık kurum ve kuruluşlarında meydana gelebilecek şiddet vakalarının önlenmesi için çalışanlara yönelik iletişim becerileri, problem çözme teknikleri, stres yönetimi, öfke kontrolü, problemlili hasta ve hasta yakınlarına yaklaşım gibi konularda eğitimler planlamak ve uygulamak.	İş sağlığı hizmetleri	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
	Toplumun sağlığını geliştirici programları	Planlar, uygulamalar, değerlendirir
h) Halkın bilgi ve bilinç düzeyinin yükseltilmesi amacıyla çalışmalar planlamak ve yapmak,	Halkın sağlık eğitimi	İletişim Kuran
ı) Sağlık hizmetinin daha uygun ve güvenli ortamlarda sunulması amacıyla ilgili birimler nezdinde gerekli eş güdümü sağlamak.	İş yerlerinde iş sağlığı ve meslek hastalıkları hizmetleri	İletişim Kuran
i) Birinci basamakta şiddet sebebi olarak belirlenen konularda ilgili birimlerle iş birliği içinde çalışmalar yapmak.	İş yerlerinde iş sağlığı ve meslek hastalıkları hizmetleri	İletişim Kuran
j) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da hazırlanmasını sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak.	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
k) İl sağlık müdürü tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.		

15) İzleme, Değerlendirme ve İstatistik Birimi	Temel/girişimsel yetkinlikler	Düzey
a) Aile hekimliği izleme ve değerlendirme iş ve işlemlerini yürütmek,	Sağlık hizmetinin yönetimi	İletişim Kuran
b) Toplum sağlığı merkezi/ ilçe sağlık müdürlüğü/ /entegre ilçe devlet hastanesi ve bağlı birimleri ile diğer birimlerinde yürütülen halk sağlığı hizmetlerinin izleme ve değerlendirme iş ve işlemlerini yürütmek,	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
c) Yıllık izleme ve değerlendirme planlarını hazırlamak, onaylatmak ve uygulamak,	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
ç) İzleme ve değerlendirme faaliyetine ait formları bilgi sistemlerine kaydetmek,	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
	Sürveyans sistemi kurma	İletişim Kuran
d) İzleme ve değerlendirme çalışmalarını rapor haline getirerek üst makamlara sunmak ve gerekli düzeltici önlemlerin alınmasını takip etmek,	Birincil, ikincil ve üçüncül koruma hizmetleri	Ekip çalışması yaparak sürece halk sağlığı yönünden katkı sağlar
e) Aile hekimliği performans itiraz komisyonu iş ve işlemleri ile ilgili işleri yürütmek,		
f) Müdürlüğün ilgili birimleriyle iş birliği yaparak halk sağlığı verilerini takip etmek ve değerlendirmek,	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
g) Halk sağlığı alanındaki istatistiki verileri derlemek, standartlara uygun olarak analiz etmek, rapor haline getirmek ve önerilerde bulunmak,	Sağlık ile ilgili veri ve istatistikleri	Saptar, değerlendirir
	Sürveyans sistemi	Planlar, uygular, değerlendirir
ğ) Faaliyet alanlarıyla ilgili hizmet içi eğitim programı hazırlamak ya da sağlamak, bu eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak,	Hizmet içi eğitim	İletişim Kuran
	İlçe sağlık Müd bölgesinde personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitim yapılması	İletişim Kuran